

Terénní výzkumy Ústavu archeologické památkové péče středních Čech v roce 2016

Michal Lutovský a kol.

Závěr druhého svazku Archeologie ve středních Čechách každoročně vyplňuje přehled výsledků terénních výzkumů provedených Ústavem archeologické památkové péče středních Čech, které proběhly v předešlém kalendářním roce. Na následujících stránkách vedoucí jednotlivých výzkumů stručnou, informativní formou představují výsledky své práce za rok 2016. Jak je zvykem, jde pouze o předběžnou informaci o terénních aktivitách, a bylo tedy ponecháno na jednotlivých autorech, kolik podrobností pro tuto formu publikace poskytnou. Shodná zůstává základní charakteristika každého hesla v podobě úvodních tří bodů:

1. Upřesnění polohy výzkumu v rámci katastru (parcelní číslo apod.); některá z forem přesnější polohopisné identifikace (koordináty odečtené z map, souřadnice S-JTSK).
2. Druh akce.
3. Stručná charakteristika archeologického zjištění; případně odkaz na vyobrazení.

Následující přehled zahrnuje informace o celkem 92 terénních výzkumech, které pod vedením archeologů z ÚAPPSC¹ proběhly v roce 2016 na katastrálním území 67 obcí osmi okresů Středočeského kraje a v pěti případech i v okrajových částech Prahy (*mapa 1*).² Naši snahou přitom bylo zveřejnit všechna pozitivní zjištění; vedle rozsáhlejších odkrytí tu lze proto nalézt i drobné akce zachycující kupříkladu jen fragment kulturní vrstvy či blíže nedatovanou situaci. Jednotlivým výzkumům byla pro účely této publikace přiřazena čísla, která nijak nesouvisí s oficiálními čísly akcí v úřední agendě naší instituce. Z pochopitelných důvodů nejsou do přehledu zahrnuty stovky akcí s negativním výsledkem.

Michal Lutovský

¹ **L. Baloun:** 1, 2, 4–6, 10, 20, 57, 63, 67; **Z. Beneš:** 9, 14, 15, 18, 53, 54, 79, 81, 83; **I. Benková:** 68; **J. Bernat:** 11, 12, 17, 18, 24–26, 31–33, 40, 45, 50, 72, 75–77, 88; **J. Dufek:** 8, 19, 80; **D. Dvořáček:** 83, 84; **T. Chlup:** 9, 82; **L. Kos:** 41, 51, 70, 71, 85, 86; **L. Mattiello:** 21–23, 42, 46, 66, 74, 90; **L. Smejtek:** 17; **D. Stolz:** 28–30, 43, 56, 65, 78, 89, 91, 92; **D. Stolzová:** 16, 44, 64, 73; **D. Šťastný:** 35–37, 52; **J. Švédová:** 3, 7, 27, 38, 47–49, 55, 69; **P. Zemanová:** 13, 34, 39, 58–62, 87.

² Rozdělení katastrálních území zasažených v roce 2015 archeologickým výzkumem podle okresů:

Benešov: Černé Budy, Sázava;

Beroun: Králův Dvůr, Podluhy, Trubín, Záluží, Zdice, Žebrák;

Kolín: Břežany II, Býchory, Český Brod, Kolín, Ovčáry, Pečky, Plaňany, Tuchoraz, Týnec nad Labem, Velim, Vitice;

Mladá Boleslav: Bělá pod Bezdězem, Březno, Chotětov, Kolomuty, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Plazy, Řepov;

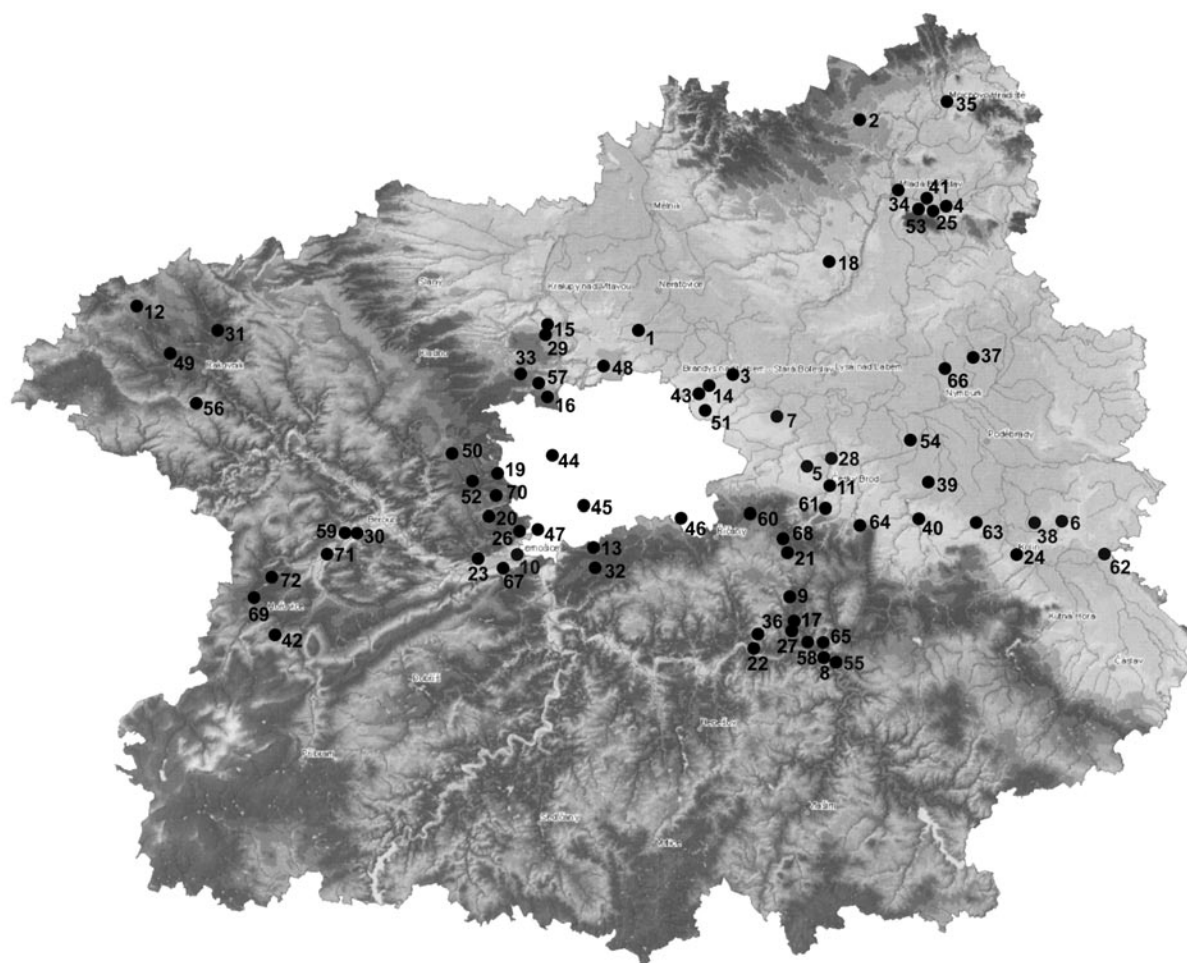
Nymburk: Kounice, Oskořínek, Sadská, Všechlapy u Nymburka;

Praha: Košíře, Modřany, Pitkovice, Radotín;

Praha-východ: Bašť, Brandýs nad Labem, Čelákovice-Záluží, Černé Voděrady, Dřevčice, Hradec u Stříbrné Skalice, Jeřany, Kaliště u Ondřejova, Kostelní Střimelice, Ondřejov u Prahy, Podolanka, Přemyšlení, Radonice, Stříbrná Skalice, Třebohostice, Vlkančice, Vyzlovka;

Praha-západ: Černošice, Dolní Břežany, Holubice, Horoměřice, Chrástky, Chýnice, Karlík, Kosoř, Kozinec, Libeň u Libeře; Lichoceves, Ptice, Rudná, Statenice, Všeroby, Zbuzany;

Rakovník: Děkov, Krupá, Přílepy, Senec.

Mapa 1. Středočeský kraj. 1. Bašť, okr. Praha-východ; 2. Bělá pod Bezdězem, okr. Mladá Boleslav; 3. Brandýs nad Labem, okr. Praha-východ; 4. Březno, okr. Mladá Boleslav; 5. Březany II, okr. Kolín; 6. Býchory, okr. Kolín; 7. Čelákovice-Záluží, okr. Praha-východ; 8. Černé Budy, okr. Benešov; 9. Černé Voděradky, okr. Praha-východ; 10. Černošice, okr. Praha-západ; 11. Český Brod, okr. Kolín; 12. Děkov, okr. Rakovník; 13. Dolní Břežany, okr. Praha-západ; 14. Dřevčice, okr. Praha-východ; 15. Holubice, okr. Praha-západ; 16. Horoměřice, okr. Praha-západ; 17. Hradec u Stříbrné Skalice, okr. Praha-východ; 18. Chotětov, okr. Mladá Boleslav; 19. Chrástany, okr. Praha-západ; 20. Chýnice, okr. Praha-západ; 21. Jevany, okr. Praha-východ; 22. Kaliště u Ondřejova, okr. Praha-východ; 23. Karlík, okr. Praha-západ; 24. Kolín, okr. Kolín; 25. Kolomuty, okr. Mladá Boleslav; 26. Kosoř, okr. Praha-západ; 27. Kostelní Střimelice, okr. Praha-východ; 28. Kounice, okr. Nymburk; 29. Kozinec, okr. Praha-západ; 30. Králův Dvůr, okr. Beroun; 31. Krupá, okr. Rakovník; 32. Libeň u Libeře, okr. Praha-západ; 33. Lichoceves, okr. Praha-západ; 34. Mladá Boleslav, okr. Mladá Boleslav; 35. Mnichovo Hradiště, okr. Mladá Boleslav; 36. Ondřejov u Prahy, okr. Praha-východ; 37. Oskořínek, okr. Nymburk; 38. Ovčáry, okr. Kolín; 39. Pečky, okr. Kolín; 40. Plaňany, okr. Kolín; 41. Plazy, okr. Mladá Boleslav; 42. Podluhy, okr. Beroun; 43. Podolanka, okr. Praha-východ; 44. Praha-Košíře; 45. Praha-Modřany; 46. Praha-Pitkovice; 47. Praha-Radotín; 48. Přemyšlení, okr. Praha-východ; 49. Přílepy, okr. Rakovník; 50. Ptice, okr. Praha-západ; 51. Radonice, okr. Praha-východ; 52. Rudná, okr. Praha-západ; 53. Řepov, okr. Mladá Boleslav; 54. Sadská, okr. Nymburk; 55. Sázava, okr. Benešov; 56. Senec, okr. Rakovník; 57. Statenice, okr. Praha-západ; 58. Stříbrná Skalice, okr. Praha-východ; 59. Trubín, okr. Beroun; 60. Třebohostice, okr. Praha-východ; 61. Tuchoraz, okr. Kolín; 62. Týnec nad Labem, okr. Kolín; 63. Velim, okr. Kolín; 64. Vitčice, okr. Kolín; 65. Vlkančice, okr. Praha-východ; 66. Všechlapy, okr. Nymburk; 67. Všenory, okr. Praha-západ; 68. Vyžlovka, okr. Praha-východ; 69. Záluží, okr. Beroun; 70. Zbuzany, okr. Praha-západ; 71. Zdice, okr. Beroun; 72. Žebrák, okr. Beroun

1. Bašť, okr. Praha-východ

1. Ulice Na Libovínek, ppč. 554/139; S-JTSK: 736958/1031032.

2. Výstavba rodinného domu.

3. Starší d. železná (?); sídlištní objekty; *obr. 1 a 2.*
V základové rýze RD byly narušeny dva pravěké sídlištní objekty nejasného stáří. Menší z nich bylo možné interpretovat jako zásobní jámu, z jejíž výplně bylo získáno pouze několik kusů keramiky. Druhý objekt, pravděpodobně polozemnice obdélného půdorysu, obsahovala kromě zlomků pravěké keramiky, také torzo lidského skeletu. Horní část kostry byla bohužel odtěžena stavbou.

Lukáš Baloun

Obr. 1. Bašť. Zásobní jáma

Obr. 2. Bašť. Lidská kostra v sídlištním objektu

2. Bašť, okr. Praha-východ

1. Ulice Bořanovická, ppč. 554/119; S-JTSK: 737265/1030936.

2. Výstavba rodinného domu.

3. Starší doba bronzová, hroby; *obr. 3–5.*

Skrývka ornice na části stavební parcely 554/119 odkryla několik sídlištních objektů zasahujících svým objemem do prostoru současné komunikace. V tomto případě se jednalo o jednu již dokumentovanou pravěkou situaci odkrytá při stavbě Bořanovické ulice v letech 2007–2008. V rámci zmíněného archeologického výzkumu byla provedena dokumentace severního okraje únětického pohřebiště, jehož jižní část se podařilo odkrýt až v průběhu března 2016. Nově se podařilo odkrýt tři další hrobové

jámy, v nichž byly uloženy kosterní ostatky čtyř dospělých jedinců. Pouze ve dvou případech byly do hrobové jámy uloženy také keramické nádoby.

Lukáš Baloun

Obr. 3. Bašť. Hrob únětické kultury

Obr. 4. Bašť. Hrob únětické kultury

Obr. 5. Bašť. Hrob únětické kultury – svrchní a spodní pohřeb

3. Bělá pod Bezdězem, okr. Mladá Boleslav

1. Ul. Bezděžská, Valdštejnská, Jenečská, ppč. 2765/1; S-JTSK (linie): 709691/1000778, 709685/1000785.
2. Pokládka nových kabelů nízkého napětí v centru Bělé pod Bezdězem.
3. Novověk, souvrství.

V ulici Bezděžská u čp. 338 bylo v řezech výkopu v komunikaci identifikováno souvrství novověkého stáří o mocnosti cca 0,5 m obsahující poměrně četný keramický materiál, převážně fragmenty nádob a kachlů z období 16.–18. století.

Jarmila Švédová

4. Brandýs nad Labem, okr. Praha-východ

1. Ulice Průmyslová, ppč. 2623/1, 1814/1, 1821/7, 10, 11, 21, 80, 82, 87-90, 116; S-JTSK: 724748/1035776.
2. Přístavba haly Continental BDYI, technické zázemí; plošný odkryv.
3. Mladší pravěk; *obr. 6.*

Zemními pracemi, souvisejícími přímo s výstavbou haly společnosti Continental nebyly narušeny žádné archeologické situace. Nutno podotknout, že prostor nové haly byl z velké části pozměněn a rekultivován již v minulosti. Jinak tomu bylo v případě výstavby technického zázemí této nové haly. V rámci terénních úprav pro obslužné komunikace, retenční jímky a přeložky inženýrských sítí bylo postupně odkryto či přímo narušeno několik sídlištních objektů pravěkého stáří. Nejvíce keramického materiálu bylo získáno z povrchu mělkých soujámí, které se podařilo z větší části odkrýt a zdokumentovat v prostoru budoucí zpevněné plochy komunikace. Kromě mělkých a nepravidelných objektů byl sondami ovzorkován i jeden hlubší objekt (snad hliník?), zasahující svým objemem mimo plochu staveniště. V superpozici s touto sídlištní situací byly zdokumentovány také dva menší objekty s výrazně tmavší výplní. V současné době probíhá základní ošetření všech nálezů, a proto není možné uvést přesnější časové zařazení výše popsaných archeologických situací.

Lukáš Baloun

Obr. 6. Brandýs nad Labem. Pravěký sídlištní objekt

5. Brandýs nad Labem, okr. Praha-východ

1. Ulice Průmyslová, ppč. 673/1, 2; S-JTSK: 724351/1035764, 724403/1035787, 724428/1035982, 724273/1035983, 724273/1035960, 724348/1035955.

Obr. 7. Brandýs nad Labem. Sídlištní objekt únětické kultury

Obr. 8. Brandýs nad Labem. Dvě fáze odkryvu sídlištního objektu únětické kultury s lidskými skelety

2. Přístavba blokové haly Lidl – západ, 2. etapa; plošný odkryv.

3. Únětická kultura; sídliště, pohřby; obr. 7 a 8.

Přístavbě blokové haly v areálu logistického centra Lidl předcházely značné terénní úpravy. Těžkou mechanizací bylo postupně odtěženo mocné nadloží, tvořené z velké části rozvezenou ornici z předchozí výstavby logistického centra. Pod touto navážkou bylo možné rozpoznat neporušený rostlý terén nasedající na jílovité podloží. Během hrubé skrývky ornice nebyly zpočátku patrné žádné narušené archeologické situace nebo samostatné nálezy. Ke změně došlo až po nasazení bagru s rovnou lžící a „dočištění“ plochy v úrovni podloží. Výsledkem tohoto postupného odebírání nadloží bylo odkrytí dvou prostorově oddělených poloh se stopami pravěkého osídlení. V průběhu následné preparace objektů se podařilo obě zmíněné polohy datovat do starší doby bronzové. Kromě sídlištní komponenty, tvořené převážně různě velkými kruhovými objekty se podařilo odkryt také několik kostrových pohřbů náležejících do stejného časového období.

Lukáš Baloun

6. Brandýs nad Labem, okr. Praha-východ

1. Ulice Průmyslová, ppč. 1821/42, 118; S-JTSK: 724269/1035623, 724180/1035636, 724178/1035707, 724256/1035714.

2. Logistické centrum Lidl – parkoviště osobních vozů; plošný odkryv.

3. Neolit, mladší pravěk; sídlištní objekty.

V závěru roku 2016 byla zahájena skrývka ornice v prostoru plánovaného parkoviště určeného pro zaměstnance logistického centra Lidl. Parcela se nachází v těsném sousedství hlavní Průmyslové ulice, obklopená maloobchodní prodejnou Lidl, logistickým centrem stejnojmenné společnosti a výrobní halou firmy Continental. Pod všemi jmenovanými provozy bylo již v minulosti dokumentováno rozsáhlé pravěké osídlení. Zejména ve východní části předmětné parcely se očekávalo pokračující neolitické osídlení dobře zdokumentované při výstavbě parkovacích stání náležející prodejně Lidl. Samotná skrývka ornice byla započata v SV rohu parcely a již během prvního dne bylo možné fotograficky dokumentovat část půdorysu dlouhého neolitického domu, obdélný objekt s propáleným povrchem a část žlábků (?), jehož průběh kopíruje orientaci křového domu. Zahájení záchranného archeologického výzkumu bylo vzhledem k nepříznivým klimatickým podmínkám naplánováno na počátek roku 2017.

Lukáš Baloun

7. Březno, okr. Mladá Boleslav

1. Ppč. 69/1; S-JTSK (linie): 696844/1013237, 696864/1013296.

2. Demolice barokního oplocení zámku a následné vyzdění nového oplocení s rozšířeným a prohloubeným základem.

3. Novověk – datace pravděpodobně kolem roku 1770.

V roce 2016 pokračovala rekonstrukce barokního oplocení zámku v Březně. Kvůli špatnému stavu základu a výra-

znému navýšení terénu došlo k porušení statiky stavby natolik, že bylo rozhodnuto o úplném odtěžení zdiva včetně základu a výstavbě nového oplocení na celé západní straně. Při hloubení nového základového pasu pro oplocení se objevila vrstva navážky mocná cca 1 m a pod ní rostlý terén tvořený humózní hlínou s přítomností malého množství keramického materiálu z období 18. století a jílovité podloží s absencí nálezů.

Jarmila Švédová

8. Břežany II, okr. Kolín

1. Jižní okraj obce; ppč. 179/4,5; S-JTSK (okolo bodu): 715651/1046208.

2. Stavba RD.

3. Sídlištní vrstva; zemědělský pravěk/raný středověk.

Na ohlášení majitele RD, že provedl stavební úpravy (hloubení základových pasů) za účelem stavby svého RD, byl proveden jejich dohled. Během něho byly zdokumentovány pozůstatky kulturní vrstvy nebo objektu předběžně datovaného do raného středověku.

Josef Dufek

9. Býchory, okr. Kolín

1. Intravilán obce Býchory, dvě startovací jámy pozitivní na archeologické nálezy na souřadnicích S-JTSK: 682802/1053209, 682807/1053230.

2. Vodovod v obci Býchory.

3. Ve výhozu nalezeny fragmenty masivní středověké tuhované zásobnice.

Při výkopových pracích na vodovodu v obci Býchory byly zachyceny dvě archeologické situace. V prvním případě šlo o kulturní vrstvu, jejíž vzorkování přineslo pouze fragmenty zvířecích kostí. Další pozitivní situace byla zjištěna nedaleko kostela sv. Bartoloměje, kde se podařilo z výhozu ze startovací jámy před čp. 48 získat fragmenty masivní tuhované zásobnice, kterou datujeme do rozmezí 12.–14. stol. Objekt, kterému tento nález příslušel, byl patrně zcela zničen výkopem. Malá návěs jižně od kostela sv. Bartoloměje je místem, kde bylo v roce 2009 zjištěno několik objektů v lineových výkopech pro inž. sítě a zde lze také očekávat středověké počátky obce Býchory (*Vávra – Šťastný 2011*).

Tomáš Chlup – Zdeněk Beneš

10. Čelákovice-Záluží, okr. Praha-východ

1. Severní okraj obce, pole v blízkosti žel. tratě, ppč. 30/1; S-JTSK: 719261/1039432, 718900/1039653.

2. Rekonstrukce VTL plynovodu; plošný odkryv.

3. Kultura se šňůrovou keramikou; mladší pravěk – blíže neurčeno.

Rekonstrukce VTL plynovodu v okolí Záluží u Čelákovic navázala na předešlé etapy z minulých let. Pro rok 2016 byl naplánován úsek obepínající S až SV okraj obce. Vzhledem k technické náročnosti celé akce byla skrývka pojata velice velkoryse. Manipulační prostor pro těžkou techniku dosahoval šířky 10–12 m, pouze v areálu skladů technického muzea byla širší skrývky přibližně 3 m. Bo-

hužel i přes rozsáhlou a kvalitně provedenou skrývku ornice se podařilo zdokumentovat pouze tři prokazatelné archeologické situace. Jednalo se o dva nepravidelné sídlištní objekty s velice špatně určitelnou keramikou a opodál torzovitě zachovalou kulturní vrstvu (?) s částí rozpadlé keramické nádoby náležející kultuře se šňůrovou keramikou.

Lukáš Baloun

11. Černé Budy, okr. Benešov

1. Na Beletíně, ul. Jitřní a Ke Kopaninám, ppč. 226, 509/1, 716/1, 2, 76, 84, 102, 103, 842/1, 844/1; S-JTSK (plocha): 712818/1070772, 712903/1070586, 712832/1070432, 712646/1070548, 712632/1070553, 712679/1070542, 712741/1070503, 712715/1070581, 712864/1070570, 712888/1070597, 712809/1070770.

2. Vodovod a kanalizace.

3. Areál plužiny ze středověkého až industriálního období.

Výkopové práce zasáhly území na západním okraji města s rozvíjející se výstavbou rodinných domů v mírně svažitém terénu nad údolím Sázavy. Rýhy pro jednu ze stok (I-1) a pro souběžný vodovodní řad probíhaly na parc. č. 716/103 paralelně s hranou terasovité meze. Ta přetínala napříč mělký začátek rokle spadající do údolí a vytvářela výraznou západní hranici okraje plužiny v bývalé polní trati Na Beletíně (parc. č. 190 čís. otisku Stabilmního katastru z r. 1841). Z tělesa meze, zasahujícího až pod úroveň dna výkopu, se nepodařilo získat datovatelné nálezy. V severovýchodní stěně terénního zářezu Jitřní ulice, rozšířeného před hloubením stoky I-3, se pak ukázal profil jámy (obj. 1/2016, S-JTSK /okolí bodu/: 712769/1070485). V trase ulice probíhala už podle čís. otisku komunikace (pův. parc. č. 304) a zjištěný objekt, obsahující jen drobný zlomek železa a stavební keramiky, mohl být zbytkem jámy po stromu při cestě (mladší novověk – industriální období).

Jiří Bernat

12. Černé Voděrady, okr. Praha-východ

1. V Chaloupkách, ppč. 1216/1.

2. Splašková kanalizace a ČOV.

3. Úvozová komunikace pod dnešní Černokosteleckou ulicí.

V lokalitě Chaloupy bylo pod povrchem Černokostelecké ulice registrováno souvrství zasahující místy až do hloubky více než 1 m. V rámci souvrství patří dvě tmavší ulehle vrstvy s ojedinělými uhlíky a drobnými kameny k výraznějším úrovním komunikace, patrně již středověkého původu, jež klesala z Černých Voděrad do údolí Jevanského potoka, směrem k zaniklé osadě Penčice. Cesta probíhající v trase dnešní ulice měla jen minimálně zpevněný povrch a zahluvovala se do hnědočerveného písčitého podloží. Před výstavbou silnice měla stará úvozová komunikace v uvedené poloze podle čís. otisku Stabilmního katastru z r. 1841 několik větví.

Jiří Bernat

13. Černošice, okr. Praha-západ

1. Ul. Sadová, ppč. 4373; S-JTSK (okolí bodu): 751610/1056008, 751599/1055968, 751580/1055899, 751572/1055870.

2. Výkop, posílení kNN.

3. Nález v druhotné poloze; novověk event. pozdní středověk.

V severní části obce byl v novodobé navážce v jednom z výkopů pro sloup elektrického napětí zaznamenán zlomek keramiky datovatelný do novověku, popř. pozdního středověku.

Petra Zemanová

14. Český Brod, okr. Kolín

1. Liblické předměstí; ppč. 705/1, 13, 23, 24, 42;

S-JTSK (mezi body): 711629/1048579,

711570/1048561, 711553/1048661,

711617/1048653.

2. Příprava stavby obchodního centra.

3. Sídliště, mladší pravěk (doba římská?); vrstva s nálezy keramiky, kostí, mazanice a uhlíků.

Při kontrole odstraňování zbytků objektů staré pily (konkrétně zahloubený katr) byla zjištěna vrstva s pravěkými nálezy. Ta se nacházela především v jižní stěně do 2,6 m zahloubeného katra pily. Tuto stěnu je možno vložit do úsečky mezi body 711574/1048631 a 711587/1048635. Dotčená vrstva s nálezy se nachází v hloubce 100–130 cm od současného povrchu a je tvořena tmavohnědými jílovitými hlínami s drobnými zlomky uhlíků a mazanice. Vzorkováním se podařilo zajistit několik nepříliš typických zlomků keramiky. Svrchní vrstvy jsou tvořeny výhradně stavebními navážkami novověkého až recentního stáří, níže se pak nacházejí zvrstvení jílu a písků, jež nasedají na mocnější šterkopísčitou terasu sahající od hloubky 170 cm až do dna výkopu ve 260 cm. Jde patrně o zbytky blíže nelokalizovatelného sídliště na severním břehu Šembery.

Zdeněk Beneš

15. Český Brod, okr. Kolín

1. Historické centrum města; ppč. 32; S-JTSK:

712065/1048735.

2. Stavba odpadní jímky.

3. Novověké vrstvy na vnitřní straně středověkých městských hradeb.

Dohled byl učiněn na ohlášení majitele pozemku pana Klepala, že provedl zemní zásahy na ppč. 32, který je zadním traktem úzké parcely s domem čp. 62 na Husově náměstí. Nešlo z naší strany o první kontrolu tohoto pozemku, první návštěva se společně s M. Křemenem odehrála v roce 2013, kdy majitel pozemku odstraňoval navážky suti a silný vegetační pokryv, neboť ve 2. pol. 20. stol. byl tento pozemek ponechán neudržovaný a zanedbaný. V posledních letech je tento prostor renovován pod dohledem pracovníků NPÚ. Terén byl snížen a do něj byla vyhloubena jáma pro jímku (rozměry 150 × 130 cm, hloubka 115 cm). V jejích profilech byl pozorován průběh navážek ještě do hloubky 80 cm. V této úrovni se nachází vrstva červenavé břidlice, patrně destrukce

hradby nebo příčných zídek oddělujících parcely. Níže se pak nacházejí jílovito-písčité světlé hlíny, které by dle konfigurace terénu měly být rovněž navážkami. Dle charakteru této vrstvy však nikoli navážkami odpadními, ale spíše vyrovnávacími a podle absence běžného recentního odpadu jsou snad staršího data (středověk–novověk). Žádný datovací materiál však čištěním profilů získán nebyl, proto jsou tyto úvahy pouze teoretické. V každém případě tento zásah neporušil zásadním způsobem žádné relevantní archeologické situace nebo nálezy.

Zdeněk Beneš

16. Děkov, okr. Rakovník

1. Děkov na Rakovnicku; lokalizace v textu.
2. IS - vodovodní přípojka, odpadní kanalizace.
3. Pozdní doba bronzová, raný středověk.

Naleziště leží v centru obce, u bývalé fary nedaleko kostela Narození sv. Jana Křtitele, na mírném jižním svahu cca 130 m od Zlatého potoka. Zde byl ve výkopu pro kanalizaci zachycen objekt s tmavohnědou písčito-hlinitou výplní zapuštěnou do světlehnědého až okrového podloží (okolo bodu S-JTSK 802857/1025073). Celková velikost objektu nebyla změřena, neboť jeho průběh je porušen budovou fary. Ve výplni objektu byly nalezeny dva keramické zlomky: část těla se dnem bez výzdoby a tělo s hřebenovými vpichy z raného středověku (přelom střední/mladší doby hradištní?).

Druhý nález byl učiněn v přípoje vody (okolo bodu S-JTSK 802873/1025060), kde byla výkopovými pracemi odhalena lebka, kost křížová a několik kostí horních a dolních končetin. Pozůstatky nebyly uloženy v anatomické poloze. Nález se nacházel ve vrstvě datované podle zlomků skla a keramiky na přelom 19. a 20. století. Vedle lebky se nacházel střep z raného středověku. Nálezové okolnosti (neanatomické uložení kostry, středověká keramika) poukazují na to, že starší středověký hrob byl již v minulosti narušen a druhotně uložen právě ve vrstvách z přelomu 19. a 20. stol., a to patrně při stavbě oplocení fary.

Posledním nálezem byla hnědá, hlinitopísčité vrstva, obsahující zlomky keramiky z různých časových období (střepy z mladší doby bronzové a raného a vrcholného středověku), překrytá tmavohnědou 20 cm mocnou vrstvou ornice. Jedná se patrně o zbytky rozhrnuté zeminy související s výstavbou fary v 19. století a přestavbou kostela. Zajímavý je, byť druhotný, nález mladobronzových střepů, svědčící o osídlení Děkova v tomto období. Jde o první nález zemědělského pravěku z katastrofu obce.

Dana Stolzová

17. Dolní Břežany, okr. Praha-západ

1. Ul. U Brtě, ppč. 459/51.
2. Stavba rodinného domu.
3. Zahloubené objekty kultury vypíchané, doby bronzové a kulturně neurčené v areálu pravěkého polykulturního sídliště.

Při zahájení stavby rodinného domu bylo zachyceno celkem 10 archeologických objektů. Z nich 8 (obj. 1–8) bylo prozkoumáno na ploše skrývky ještě před hloubením základů a 2 objekty (9, 10) dokumentovány a vzorkovány

na profilu ve stěně terénního zářezu podél východní strany domu. Vedle dvou oválných jam (obj. 2, 3) a jednoho žlabu (obj. 10) představovalo zbývajících 7 objektů mělké zbytky sloupových jam, které nevytvářely žádný půdorys. Kultuře s vypíchanou keramikou patřila jedna z menších oválných jam (obj. 2) a době bronzové jedna z jam sloupových (obj. 7). Ostatní objekty neobsahovaly nálezy a zůstaly bez datace.

Jiří Bernat – Lubor Smejtek

18. Dolní Břežany, okr. Praha-západ

1. Ul. V Zahradách, ppč. 105/6, S-JTSK (plocha): 741947/1057397, 741950/1057356, 741906/1057352, 741902/1057386, 741902/1057389, 741904/1057392.
2. Stavba rodinného domu.
3. Neolitická jáma a další zahloubené objekty v areálu pravěkého polykulturního sídliště.

Hloubení základových rýh pro nepodsklepenou stavbu vedlo k narušení tří archeologických objektů. Ve všech případech se jednalo o sídlištní jámy. Podle nepočtených zlomků keramických nádob se podařilo pouze jedinou jámu připisat kultuře s lineární keramikou (obj. 1 pod jižní stěnou RD), zbývajících objekty, podle situace rovněž pravěké, se nepodařilo blíže datovat.

Zdeněk Beneš – Jiří Bernat

19. Dolní Břežany, okr. Praha-západ

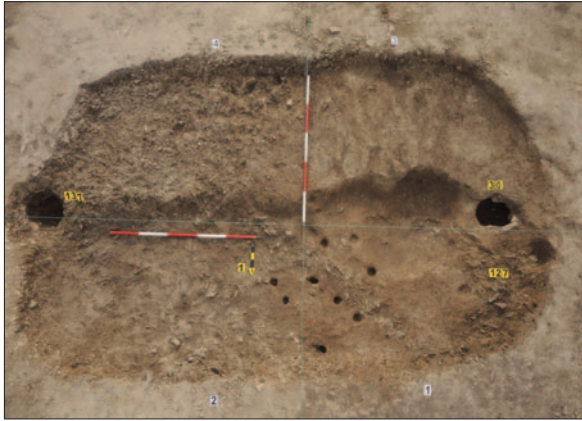
1. Severovýchodní okraj obce v poloze „Za pivovarem“, ppč. 231/21–23; S-JTSK (plocha): 741762/1056941, 741769/1056995, 741709/1056998, 741704/1056960.
2. Staveniště tělocvičny patřící k areálu ZŠ Dolní Břežany.
3. 438 archeologických objektů; neolit (kultury s lineární keramikou a vypíchanou keramikou), starší doba železná (pozdní doba halštatská až časný latén); obr. 9 a 10.

Záchranný archeologický výzkum byl proveden na celkové ploše cca 0,25 ha. Vzhledem k tomu, že v minulých letech byly v bezprostředním okolí staveniště tělocvičny objeveny významné archeologické nálezy, bylo nanejvýš pravděpodobné, že i tato plocha bude bohatá na archeologické nálezy. Tento předpoklad se během následného záchranného výzkumu plně potvrdil.

Během výzkumu bylo zachyceno a zkoumáno celkem 438 archeologických objektů, které lze v tuto chvíli předběžně interpretovat jako pozůstatky tří sídlišť ze dvou pravěkých období: nejstarší je sídliště kultury s lineární keramikou, následovalo rovněž neolitické sídliště kultury s vypíchanou keramikou a poslední, rozsahem a množstvím nálezů nejbohatší sídlištní komponentu představovalo sídliště doby železné datované na přelom doby halštatské a samotného počátku doby časně laténské. Zjištěny byly především běžné sídlištní jámy (hl. zásobní jámy a kúlové jamky), tzv. šachovnicovou metodou byly zkoumány deprese a objekty překryté kulturní vrstvou. Zachycen byl půdorys domu LnK, torzo domu StK a především šest polozemnic a torzo nadzemního sloupového domu z doby halštatské.

Díky použití detektorů kovů byl zajištěn malý soubor kovových nálezů (např. masivní bronzové kování nebo bronzový nýtek). Z nálezů jsou zajímavé tři nepoškozené neolitické broušené sekery, halštatské korálky a přesleny spolu s kusem surového jantaru.

Josef Dufek

Obr. 9. Dolní Břežany, pozdně halštatská až časně laténská polozemnice (obj. 1)

Obr. 10. Dolní Břežany, pozdně halštatská až časně laténská polozemnice (obj. 144)

20. Dřevčice u Brandýsa nad Labem, okr. Praha-východ

1. Areál firmy Agromaso (býv. JZD), poblíž ul. Pražské, ppč. 63/15; S-JTSK: 727150/1036567.
2. Retenční nádrž mezi sklady obilí; dokumentace řezu.
3. Mladší pravěk - blíže neurčeno.

V roce 2015 byly v JZ části pozemku firmy Agromaso vybudovány dvě skladové haly na obiloviny. V roce následujícím byla mezi těmito halami naplánována výstavba retenční nádrže. V průběhu zemních prací pro tuto nádrž došlo k narušení archeologické situace datované rámcově do období mladšího pravěku, a to na základě dvou zlomků pravěké keramiky. Hloubka nepravdivě zahloubeného pravěkého objektu dosahovala bezmála 280 cm. Kromě keramiky byla ve výplni pozorována drobná mazanice a uhlíky.

Lukáš Baloun

21. Holubice v Čechách, okr. Praha-západ

1. Severně od obce v poloze „Za Humny“, ppč. 244/10, 256/6; S-JTSK (plocha): 749860/1028727, 749858/1028729, 749907/1028778, 749947/1028783.

2. Stavba vodovodu..

3. Polykulturní sídliště z neolitu, eneolitu, doby bronzové a pozdní doby halštatské.

Bylo zdokumentováno a prozkoumáno přes sto sídlištních objektů z období neolitu, eneolitu, doby bronzové a pozdní doby halštatské. Objekty, které lze interpretovat jako pozůstatky po obytných domech, výrobních objektech a zásobnicích, byly dokumentovány a vzorkovány především na profilech rýhy. Na kraji hustě osídlené plošiny byly v cca 2m rozestupech zachyceny tři žlábky s patrnými stopami po kůlech. S jistotou opatrností lze interpretovat jako trojitou palisádu. Později byl nad žlábky nasypán nevysoký val. Vznik palisády ani náspu se zatím nepodařilo časově zařadit. Je ale pravděpodobné, že plošina nad údolím Holubického potoka byla opevněna, a jednalo se tedy o opevněné výšinné sídliště. Toto zjištění by bylo vhodné ověřit ještě na dalších místech hrany plošiny, a to buď sondami nebo geofyzikálním průzkumem.

Lucia Mattiello

22. Holubice v Čechách, okr. Praha-západ

1. Ppč. 64/100, S-JTSK (plocha): 750241/1029243, 750218/1029243, 750217/1029261, 750242/1029262.

2. Stavba wellness centra.

3. Polykulturní sídliště, kultura nálevkovitých pohárů a únětická.

Lokalita byla v pravěku hustě osídlena. Výzkum na poslední nedotčené parcele odhalil pět sídlištních objektů. Dva náležely kultuře nálevkovitých pohárů, tři kultuře únětické. Zásobnice datované do starší doby bronzové obsahovaly téměř 100 kg mazanice a velké množství keramiky. Většina mazanice i keramiky nesla stopy požáru, tj. zásobnice byly nejspíše zaplněny stavební sutí z vyhořelého únětického domu.

Lucia Mattiello

23. Horoměřice, okr. Praha-západ

1. Severně od obce, na ppč. 430/1-3; S-JTSK (plocha): 748258/1036519, 748129/1036534, 748129/1036584, 748258/1036579.

2. Stavba bytových domů.

3. Sídliště, ojedinelý hrob, neolit – kultura s lineární keramikou.

V září 2016 započala firma Cemex CS, s. r. o., zemní práce pro stavbu bytového domu. Dle plánů i průzkumných vrtů měla být stavba zakládána v místě vytěžené pískovny, která byla zavezena novodobými navážkami. Tyto navážky byly skutečně zjištěny v jižní části stavební parcely. V severní části byl zachycen okraj pískovny a za ním neporušené sídliště z období neolitu – kultury s lineární keramikou. Mezi cca stovkou sídlištních objektů byl zdokumentován i jeden pohřeb v sídlištní jámě. Na sídlišti bylo možno pozorovat několik fází osídlení, a to

od nejstaršího až po nejmladší stupeň kultury s lineární keramikou.

Lucia Mattiello

24. Hradec u Stříbrné Skalice, okr. Praha-východ

1. Hradec, ppč. 115/14, 115/15, stpč. 11/1; S-JTSK (linie): 715934/1064664, 715936/1064655, 715945/1064655.

2. Domovní ČOV u stavby pro individuální rekreaci č. e. 110.

3. Novověká (?) uhlíkovitá vrstva v severozápadní části vsi.

Předmětem archeologického dohledu byla rýha o délce 14 m na severní straně domu č. e. 110 (pův. č. p. 5), v bývalém dvoře někdejší zemědělské usedlosti a jáma pro DČOV v západním sousedství domu. Právě ve stavební jámě pro čistíčku se pod až 1 m silným souvrstvím navážek z 20. století na starším povrchu terénu nejlépe dochovala souvislá uhlíkovitá vrstva, která se podle sdělení stavebníka vyskytuje se struskou (?) i jinde v okolí domu. Ze situace nebylo možné určit, zda se skutečně jedná o doklad činnosti zaniklé kovárny, činné údajně v 19. století, nebo jde o požárovou vrstvu.

Jiří Bernat

25. Hradec u Stříbrné Skalice, okr. Praha-východ

1. Hradec, stpč. 7/1; S-JTSK (okolí bodu): 716036/1064706.

2. Rekonstrukce domovní kanalizace rodinného domu čp. 1.

3. Novověká sídlištní situace.

V rámci oznámeného zásahu byl uvnitř obytného objektu na severní straně dvora bývalé zemědělské usedlosti realizován výkop o délce asi 5 m. Dokončená rýha probíhala od středu domu k jeho jižní obvodové zdi při dvoře. Mezi nynější podlahou a podloží, zastíženým v hl. 45 cm, se ukázalo souvrství hlinitopísčitých vrstev (1-3) hnědočervené barvy. Ze všech vrstev pocházejí drobné zlomky běžné novověké hrnciny a zejména ve vrstvě 2 se vyskytovaly i fragmenty raně novověkých kamnových kachlí. Na trase rýhy se ukázal povrch výplně raně (?) novověké jámy a také základ původní novověké jižní zdi domu z doby před jeho rozšířením do dvora o přistavěnou chodbu.

Jiří Bernat

26. Hradec u Stříbrné Skalice, okr. Praha-východ

1. Propast, ppč. 28/1, 30; S-JTSK (plocha): 716376/1065451, 716366/1065436, 716351/1065413, 716304/1065397, 716313/1065444, 716333/1065444.

2. Dvě otevřené vodní nádrže.

3. Dřevěné konstrukce a novověké (?) výpustní potrubí v hrázi rybníka Propast.

Výkopy pro dvě vodní nádrže (sádkové rybníčky) a úpravy strouhy pod výpustí v jižní části hráze rybníka

Propast zasáhly na parc. č. 30 plochu asi 20 arů. Východní stranu nových sádkových rybníků tvoří pata hráze rybníka Propast, jižní stranu obou nádrží vytváří přírodný svah údolí a západní i severní část obvodu nádrží uzavírají nové sypané hrázky. Při výstavbě napouštěcího zařízení se výkopové práce okrajově dotkly i vzdušné strany hráze (parc. č. 28/1) rybníka Propast. V hl. 2,5–3 m pod dnešní úrovní terénu mezi patou hráze rybníka a novými rybníčky došlo k odhalení úseku dřevěného výpustního potrubí a dřevěného roštu. Trouba, sestavená ze dvou k sobě přiložených vydlabaných kmenů, pochází zřejmě ze zatím neurčeného jehličnanu. Vnitřní obdélný profil, zvětšený erozí, mohl činit podle odříznutého zlomku spodního dílu max. 22 × 38 cm. Rošt v základu hráze, doložený pod úrovní potrubí jen v jeho nejbližším okolí, tvořily nejméně dvě vrstvy odkorněných a přitesaných kmenů, zřejmě rovněž jehličnatých stromů (prům. cca 30–40 cm), položených přes sebe křížem (ve směru hráze a napříč).

Jiří Bernat

27. Chotětov, okr. Mladá Boleslav

1. Poloha Do Haček, ppč. 597/26, 27, 31, 32, 34, 35, 41; 598/23, 24, 26, 28–30, 35, 36; S-JTSK (polygon): 712175/1019403, 712083/1019397, 712029/1019494, 712124/1019474.

2. Výstavba přípojek rodinných domků, základové pasy pro RD.

3. Pozdní halštat/časný latén.

Archeologickým průzkumem byly po začátní profilů přípojek inženýrských sítí zjištěny pod mocnou vrstvou ornice a kulturní vrstvy sídlištní objekty náležející do pozdního halštatu/časného laténu HD/LTA. V jednom případě se jednalo o část polozahloubené chaty a ve druhém o kůlovou jamku. Ze vzorkování profilů výkopů byl získán poměrně četný keramický materiál zlomkovitého charakteru. Po začátní profilů základových pasů pro bytové domy na ppč. 597/41 byly pod mocnou vrstvou ornice objeveny zbytky kulturní vrstvy a dva sídlištní objekty náležící do rovněž do HD/LTA. Ze vzorkování profilů výkopů byly získány zlomky keramiky.

Jarmila Švédová

28. Chrášťany, okr. Praha-západ

1. Na poli jižně od obce; S-JTSK (okolo bodu): 754739/1046494.

2. Komerční areál Chrášťany na parc. č. 399/62.

3. Sedm sídlištních objektů ze starší až střední doby bronzové.

Naleziště se rozkládá na nepatrném severním svahu na pravém břehu Dolejského potoka. Po skrývce ornice byla zachycena na jižním okraji skryté plochy kumulace pravěké keramiky a několik kůlových jamek, které byly prozkoumány.

Daniel Stolz

29. Chýnice, okr. Praha-západ

1. Západní okraj obce, parc. č. 573/21; S-JTSK (okolo bodu): 755745/1051511.

2. Stavba rodinného domu a garáže.

3. Tři objekty kultury s vypíchanou keramikou. Lokalita se rozkládá na jižním svahu nad bezejmennou vodotečí. Na stěnách základové jámy rodinného domu nebyly zjištěny archeologické situace. Na skryté ploše pro stavbu garáže byly identifikovány tři objekty, které byly prozkoumány. Obsahovaly nálezy kultury s vypíchanou keramikou. Neolitické sídliště již bylo zjištěno při stavbě okolních rodinných domů v letech 2012–2015.

Daniel Stolz

30. Chýnice, okr. Praha-západ

1. Západní okraj obce, parc. č. 573/47; S-JTSK (okolo bodu): 755609/1051456.

2. Stavba rodinného domu.

3. Jeden sídlištní objekt ze zemědělského pravěku.

Lokalita se rozkládá na jižním svahu nad bezejmennou vodotečí. V základových pasech rodinného domu byl dokumentován jeden objekt. Kvůli mrazu nemohl být vzorkován. Při stavbě okolních rodinných domů v letech 2012–2015 bylo zjištěno v nejbližším okolí sídliště kultury s vypíchanou keramikou a na západním okraji nové zástavby i objekty z mladší doby bronzové a z halštatského období.

Daniel Stolz

31. Jevany, okr. Praha-východ

1. Severovýchodní okraj nové zástavby Jevan, ppč. 214/2, 3, 200/1, 2, 5, 524; S-JTSK (linie): 716442/1059460, 716330/1059533, 716354/1059555.

2. Prodloužení vodovodního a kanalizačního řadu.

3. Situace starších komunikací pod silnicí Jevany – Kostelec n. Černými lesy.

Od napojení na stávající vodovodní řady v ul. Pod Pláňaty probíhal sledovaný výkop nejprve v délce asi 30 m západním okrajem silnice Jevany – Kostelec nad Černými lesy k severu, u hranic přilehlých parc. č. 200/1 a 200/2 se lomil k západu a pokračoval v délce 130 m mezi pozemky určené pro stavbu rodinných domů. Na parc. č. 200/5 se do vzd. 7 m od okraje vozovky, pod zaniklou mezí východní hranice sousední parcely č. 214/5, ukázal profil západního okraje deprese vyplněné uloženinami zřejmě antropogenního původu. Nejvýraznější z nich byla vrstva menších kamenů a štěrku. Podobný, níže položený kamenný štět s bází v hl. až 110 cm se objevil i pod navážkou a novodobými konstrukčními vrstvami přilehlé silnice. V obou případech se jedná patrně o úpravy větví jen slabě zpevněné komunikace z doby před její stabilizací do nynější trasy. Rozšíření či rozvětvení staré cesty v mírném svahu zřejmě odráží celkově větvenovitý půdorys původně obecních pozemků č. 200 a 203 čís. otisku (nyní parc. č. 200/1–5 a 203/1–3 KN), rozložených po obou stranách dnešní silnice.

Jiří Bernat

32. Jevany, okr. Praha-východ

1. Náměstí, stpč. 11/2, ppč. 169/3, 4; ZM 13-31-13 (okolí bodu): 131:308.

2. Přístavba a stavební úpravy rodinného domu čp. 13.

3. Vrcholně středověká stavba a nálezy z historického jádra vsi.

Záchranná archeologická akce proběhla až v době, kdy na ploše odstraněné západní hospodářské části domu (býv. řezárna) i na ploše nové přístavby na severní straně, byla už vybetonována základová deska. Na hromadě zeminy ze základového výkopu byl sběrem, a to zejména na polohách propálené hlíny s uhlíky, zachycen menší soubor vrcholně středověké keramiky. Kromě těchto nálezů, pocházejících zřejmě ze situace požárem zasažené vrcholně středověké zástavby západní strany návsi, se podařilo několik drobných zlomků keramických nádob pozdního středověku získat přímo ze situace mělce zahluobené stavby (obj. 1/2016, na ppč. 169/3 a 169/4), která měla podlahu zapuštěnou do hloubky max. 50 cm pod dnešním terénem a žádné výrazné stopy požáru nenesla. Jihovýchodní část objektu 1, narušená jen okrajově, byla dokumentována na řezech v severní a západní stěně základového výkopu pro přístavbu rodinného domu.

Jiří Bernat

33. Kaliště u Ondřejova, okr. Praha-východ

1. Intravilán a údolí pod obcí, ppč. 4, 291/7, 14, 22, 344/13, 15, 353/3, 354/1, 2, 1329/1, 1334/15 a další parcely okrajově dotčené veřejnými částmi domovních přípojek; S-JTSK (plocha):

720890/1068680, 720826/1068773,
720525/1068988, 720538/1069151,
720558/1069184, 720809/1069055.

2. Kanalizace a ČOV.

3. Areál středověké–novověké vsi.

K narušení archeologických situací došlo jedině v prostoru návsi a v uličce vybíhající z ní k jihovýchodu (parc. č. 1329/1). Výkopy pro stoky A, C zde zasahovaly především do zatrubněné vodoteče. Ta původně protékala přes návěs a od ní uličkou mezi domy čp. 6 a 19 do údolí pod vsí. Vodoteč měla charakter strouhy zahluobené do silných náplavů, které se podle poznatků získaných už v r. 2015 při stavbě vodovodu (*Bernat 2016* s nesprávným názvem katastru) usazovaly patrně v zaniklé vodní nádrži v místech JV částí nynější návsi a domů čp. 6, 7 a 19. Pravděpodobnou polohu hráze určuje zřejmě výrazná terénní hrana probíhající za domem čp. 7 napříč údolím, mezi stodolou čp. 3 a domem čp. 5. Stejně jako při stavbě vodovodu byly podél SV strany návsi znovu registrovány zpevněné komunikační úrovně vložené do mírně zahluobeného úvozu. Od něj k čp. 3 byla nově zachycena deprese, patrně cesta vyplněná hlinitou vrstvou s uhlíky. Na protější JZ straně návsi, za parc. č. st. 80, prořal výkop pro veřejnou část přípojky k čp. 4 kamennou ohradní zeď (novovek), zcela zakrytou i ze strany návsi převážně recentními uloženinami. Nejstarší terén dvora (parc. č. st. 13/2) se při vnitřní straně zmíněné zdi nachází v hl. asi 0,9 m. V souvrství (vrcholný středovek – novovek) ve dvoře za zdí se ukázala požárová vrstva. V uličce před čp. 6 zasáhla rýha pro stoku A dva zahluobené objekty. Vedle jámy s tvrdě vypálenými písčitými stěnami a zuhelnatělým dřevem na dně (obj. 1/2016, š. 150–160 cm, dno 1,4 m pod ter., pův. hl. min. 90 cm.) se v jejím těsném JV sousedství ukázal na řezu stratigraficky patrně

starší výkop (obj. 2/2016, zachycena jen část svislé SZ stěny). Oba objekty lze zařadit jen stratigraficky do širokého rámce vrcholného středověku až novověku. Navazující výkop stoky A porušil před domem čp. 5 (mezi šachtami Š7 a Š8) převážně novověké souvrství a výraznou vrstvu zuhelnatělého dřeva. Z důvodu pažení nestabilních stěn a vnikání vody do výkopu nebylo možné tuto situaci dokumentovat.

Jiří Bernat

34. Karlík, okr. Praha-západ

1. Ul. Karlická, ppč. 1717/1; S-JTSK (okolí bodu): 756405/1058136.

2. Výkop pro bazén u rodinného domu.

3. Sídliště; doba bronzová, zemědělský pravěk.

V jihovýchodní části obce se ve stěnách výkopu pro bazén podařilo zachytit sedm objektů sídlištního charakteru. Jedná se o pět kúlových jamek a dvě menší blíže neurčitelné sídlištní jámy. Obě jámy a jednu z kúlových jamek je možné časově zařadit do doby bronzové, zbylé čtyři kúlové jamky pak vzhledem k absenci datovatelného materiálu pouze rámcově do období zemědělského pravěku.

Petra Zemanová

35. Kolín, okr. Kolín

1. Táboritská ul., parc. č. 1924/1 (komunikace, chodník); S-JTSK: 688256/1057817.

2. Rýha el. kabelu.

3. Zahlobený objekt, bez nálezů.

V Táboritské ulici v úseku mezi křižovatkami s ul. Vávrovou a Jeronýmovou vedeny rýhy el. kabelu šíře cca 30 cm, do hl. 50 až 60 cm v chodnicích po obou stranách ulice při zdivu domů a oplocení zahrad. Do 20–25 cm živichý povrch chodníku a kamenivo, pod ním sprašové podloží (v celé trase bez tmavého nadloží); místy narušeno zásypy inž. sítí. U vých. rohu křižovatky s Vávrovou ulicí před parc. č. 1921/27 registrován na JZ a SV stěně rýhy, od hl. 25 cm po dno rýhy (60 cm), zahlobený objekt (s kónicky ke dnu se rozšiřujícími stěnami, v šíři 208 cm na JZ profilu, výplň tmavší našedle hnědá hlinitá), bez nálezů (pravděpodobně pravěký).

Dražen Šťastný

36. Kolín, okr. Kolín

1. Komenského ulice, parc. č. 1881/6 (komunikace, vozovka); S-JTSK: 688024/1057382.

2. Rýha plynovodu.

3. Zahlobený objekt; pravěk.

Při rekonstrukci plynovodu v ulicích Zahradní a Komenského, vedeny vozovkou rýhy š. 60/80 cm, do hl. 120–130 cm. V ul. Komenského zachováno tmavě hnědé nadloží, od hl. 50/90 cm pískové a šterkopískové podloží, S a SZ stěna rýhy v zásypu původního plynovodu. V úseku mezi ul. Škodovou a Heverovou, kde rýha vedena při SZ okraji vozovky, byl před zahradou čp. 204 (tj. před parc. č. 1883/13) na JV stěně rýhy zachycen zahlobený pravěký sídlištní objekt (v délce 3,9 m, hl. 97/110/82 cm), v SV části při dně s nálezy zlomků pravěké keramiky (větší střepy výdutě nádoby bez vý-

zdooby; ve stř. části objektu na SZ stěně pod pův. plynovodním potrubím rozpadavé střepy z jiné nádoby).

Dražen Šťastný

37. Kolín, okr. Kolín

1. Kouřimská ul., čp. 10, dvorní trakt, parc. č.

4135; S-JTSK (plocha mezi body):

688366/1056944, 688355/1056950,

688358/1056955, 688362/1056953,

688365/1056957, 688371/1056954.

2. Základy vestavby (kavárny a prodejny) ve dvorním traktu; plošná skrývka a zákl. pasy, rýha přípojek.

3. Novodobé a novověké navážkové vrstvy.

Plošná úprava (skrývka) povrchových a podpovrchových úrovní k vých. skloněnému terénu dvorního traktu do hl. cca 40–100 cm, základové pasy. V sev. a záp. části do hl. 160 cm novodobé a novověké kamenito-hlinité navážkové vrstvy (s novověkou keramikou a zvířecími kostmi), vyrovnávající pův. svažité terén (sklon k S). Ve vých. části vestavby místy recentní narušení a vkopy. V jižním rohu a v rýze přípojek, vedených z průjezdu, pod navážkami v hl. 33–68 cm (od sníženého povrchu) zachováno původní tmavě hnědé hlinitopísčité nadloží, od hl. 78 cm pískové podloží. Vrcholně středověké situace nezachyceny; plocha základů v čp. 10 je o cca 4–5 metrů výše než úroveň podloží na sousední stpč. 62 (dvorní trakt čp. 8) v prostoru za severní zdí stpč. 4135.

Dražen Šťastný

38. Kolomuty, okr. Mladá Boleslav

1. Západní okraj obce, ppč. 311/25, 24, 32; S-JTSK (linie): 699113/1013591; 699111/1013520.

2. Výstavba vodovodu a přípojek pro čtyři RD.

3. Pravěk.

V profilech výkopu pro nový vodovod byla pod ornici zjištěna mocná kulturní vrstva obsahující malé množství chronologicky necitlivého keramického materiálu. Na dvou místech se podařilo díky zvýšené koncentraci nálezů identifikovat pravděpodobně objekty. Výplně objektů se barevně od kulturní vrstvy téměř neodlišovaly, takže v terénu byly velice špatně zřetelné.

Jarmila Švédová

39. Kosoř, okr. Praha-západ

1. Ul. Nad Vodárnou, ppč. 18/2, 468/16; S-JTSK (okolí bodu): 751029/1053063.

2. Plošný odkryv, rodinný dům.

3. Nález v druhotné poloze; středověk – novověk.

V centru obce bylo v novodobé navážce evidováno několik zlomků středověké a novověké keramiky a fragment strusky.

Petra Zemanová

40. Kostelní Střimelice, okr. Praha-východ

1. Ppč. 62/1; S-JTSK (plocha): 718333/1065622, 718335/1065631, 718325/1065633, 718324/1065624.

2. Stavba garáže u rodinného domu čp. 100.

3. Vrcholně středověká jáma při západním okraji historického jádra vsi.

Terénní zářez (rozm. asi 9 × 9 m, max. hl. 3,5 m) pro stavbu garáže zasáhl na jižní straně rodinného domu čp. 100 do východního svahu vysoké meze. Ta tvořila podle cís. otisku Stabilního katastru z r. 1841 hranici mezi později zrušenou parcelou č. 61 (pův. pole na Z straně) a zahradou (parc. č. 62) domu čp. 5, umístěnou společně s čp. 6 na západním konci ulicovitého výběžku svažité návsi. V jižní stěně stavebního výkopu bylo možné dokumentovat stratigrafickou situaci tělesa meze (bez nálezů, vrcholný středověk – novověk) nad starším zahloubeným objektem 1/2016 (d. 3,5 m, dno až 1,85 m pod ter.), datovaným keramickými zlomky do 13. století. Zachycený objekt porušil spodní část tm. hlinitého souvrství a zasáhl do podloží (hnědožlutá písč. hlína s kameny). Středověkou zástavbu na severní straně pramene ve svahu pod kostelem sv. Martina a zaniklou tvrzí doložily už dřívější záchranné výzkumy. Nový nález na parc. č. 62/1 dokládá opět sídlištní aktivitu 13. století kolem prameniště, a to i na jeho jižní straně.

Jiří Bernat

41. Kounice, okr. Nymburk

1. (1) p. č. 1171/1 (při parcele č. 921/22), S-JTSK (bod): 712067/1043302, (2) p. č. 848/3, S-JTSK (okolí bodu): 711438/1044238.

2. Sdružený vodovod Bříství, Starý Vestec, Semice, Přerov nad Labem.

3. (1) polozemnice, doba halštatská; (2) materiál sběru, raný středověk.

Počátek rozsáhlé akce (stavba vodovodu), která bude pokračovat i v roce 2017. V roce 2016 realizován přiváděč Kounice–Bříství (hloubená linie, hl. 100–180 cm, šířka zpravidla 60 cm). V tomto úseku zjištěny celkem dvě pozitivní lokality.

(1) První lokalita se nachází na polní cestě na severní straně nevýrazné kóty (pol. Rybník). Výkop zde narušil rozměrný zahloubený objekt, patrně polozemnici (délka na profilu 420 cm, dno rovné). Nalezen četný movitý materiál (keramika, zvířecí kosti, přesleny), datující objekt přesvědčivě do doby halštatské.

(2) Druhá lokalita byla zjištěna SZ od zemědělského družstva v Kounicích uvnitř ohybu, který tvoří Kounický potok. Mimořádně úzká rýha (š. 30 cm při hl. až 200 cm) patrně spíše náhodou nenarušila nemovité archeologické situace, provedený sběr v okolí (a v částečně skrytém prostoru budoucího výkopu) přinesl relativně četný keramický materiál, zařaditelný do starohradištního období. Provedený průzkum detektorem kovů nepřispěl k rozšíření souboru o kovové nálezy.

Luděk Kos

42. Kozinec, okr. Praha-západ

1. Severně od obce v poloze „Šatlava“, na ppč. 54/1; S-JTSK (okolí bodu): 750142/1029548.

2. Stavba komunikace a inženýrských sítí.

3. Jeden objekt, mladší pravěk.

Na parcele pro stavbu komunikace byl identifikován pouze jeden archeologický objekt zasahující do sousední

parcely č. 54/19. Objekt byl zkoumán pouze v části určené pro stavbu komunikace. Rozměry zkoumané části jsou 2,5 × 2 m. Objekt byl zasypán souvislou, 50–60 cm mocnou vrstvou kamenů o velikosti 10–60 cm v průměru. Váhu nejtěžších kamenů lze odhadovat až na 500 kg. Pod kamennou vrstvou byla zhruba 10 cm hlinitá výplň obsahující 95 % všech nalezených artefaktů, tj. keramiky, kostí i bronzových a železných zlomků. Na dně objektu byly na několika místech zjištěny stopy požáru v podobě tenké, do červena propálené vrstvičky.

Lucia Mattiello

43. Králův Dvůr, okr. Beroun

1. Na severním okraji obce v areálu ZŠ Králův Dvůr; S-JTSK (plocha): 772621/1054501, 772637/1054509, 772667/1054468, 772655/1054461.

2. Přístavba pavilonu Základní školy Králův Dvůr.

3. 18 sídlištních objektů kultury s lineární keramikou a 1 sídlištní objekt z mladší doby bronzové.

Naleziště se rozkládá na východním svahu na pravém břehu Dibeřského potoka. Při odstraňování navážek souvisejících se stavbou ZŠ v 40. letech 20. století byly zjištěny na cca 1/3 staveniště neporušené archeologické situace. Byl proto uskutečněn záchranný výzkum. Na zkoumané ploše se rozkládaly hliníky kultury s lineární keramikou s velmi chudými nálezy. Na profilu byl ještě dokumentován jeden objekt z mladší doby bronzové.

Daniel Stolz

44. Krupá, okr. Rakovník

1. Okolí kostela sv. Gotharda.

2. Rozvod elektřiny a studniční vody u kostela.

3. Středověk–novověk.

Ve výkopu vedeném okolo severozápadní části kostela sv. Gotharda byla zachycena opuková zeď o síle 75 cm, která navazovala na severní stěnu kostela. Druhá strana směřující k severu byla porušená hrobem. Patrně se jednalo o barokní přístavek kostela. Ve výkopu nebyl zjištěn žádný keramický materiál, který by zeď pomohl datovat, zachyceny byly pouze drobné úlomky lidských kostí.

Dana Stolzová

45. Libeň u Libeře, okr. Praha-západ

1. Ppč. 275/49, 275/48, ZM 12-42-18 (okolí bodu): 7:326.

2. Stavba rodinného domu.

3. Pravěká kulturní vrstva.

V místě deprese hnědožlutého hlinitého podloží byla pod severozápadní částí stavby, mezi spodkem ornice a tmavým půdním typem registrována kulturní vrstva, z níž se podařilo získat drobný zlomek pravěké keramiky. Nález je nevýraznou, ale zřejmě první archeologickou stopou předpokládaného pravěkého sídelního areálu kolem prameniště Libeňského potoka.

Jiří Bernat

46. Lichoceves, okr. Praha-západ

1. Jihozápadně od obce, v poloze Za Kapličkou, východně vedle silnice z Lichocevsí do Statenic; S-JTSK (bod): 751148/1034753.
2. Vedení vysokého napětí.
3. Pec na pálení vápna, novověk.
V západním profilu rýhy pro vedení vysokého napětí byla identifikována novověká pec na pálení vápna.

Lucia Mattiello

47. Mladá Boleslav, okr. Mladá Boleslav

1. Michelské náměstí, ul. Vodkova, ppč. 1221/2; S-JTSK (plocha): 704001/1011611, 704008/1011617, 703977/1011614, 703978/1011610.
2. Vybourání starého pískovcového schodiště a oprava kanalizačního potrubí vedoucího v trajektorii schodiště, výstavba nového schodiště.
3. Novověk, 16.–17. století.

Po rozebrání pískovcových stupňů schodiště došlo k odhalení původní kanalizace, která se v jedné místě propadla do podzemní prostoty. Po částečném vyklizení místa propadu byla odhalena soustava několika sklepních prostor, původně vzájemně propojených. Jde o soustavu původně nejméně čtyř samostatných sklepů patrně pozdně středověkého až raně novověkého stáří. Jednotlivé sklepy náležely k dnes již nestojícím domům na Komenského náměstí. Z naplavených sedimentů se podařilo získat fragmenty keramiky náležející převážně do 16.–17. století, dále několik kovových artefaktů a mincí.

Jarmila Švédová

48. Mladá Boleslav, okr. Mladá Boleslav

1. Severně od komunikace I/16 směr Jičín, ppč. 945/17–20; S-JTSK (linie): 700786/1012530, 700628/1012567.
2. Nové vedení kabelu pro vysoké napětí.
3. Neolit, sídlištní objekty.

Byly zjištěny archeologické situace sídlištního charakteru datované do kultury s lineární a vypíchanou keramikou. V řezech výkopu pro kabel vysokého napětí bylo zjištěno 8 sídlištních jam, které obsahovaly poměrně četný keramický materiál a mazanici.

Jarmila Švédová

49. Mnichovo Hradiště, okr. Mladá Boleslav

1. Masarykovo náměstí, ppč. 99, 102, 106, 135; S-JTSK (linie): 697388/1000268, 697467/1000274, 697465/1000285.
2. Pokládka nového optického kabelu.
3. Novověk, 17. století.

Při kontrole výkopu hlubokého cca 60 cm byly zjištěny v profilech v hloubce cca 40–60 cm od současné úrovně terénu pozůstatky přepálené vrstvy obsahující keramiku a kachle ze 17. století. Nejspíše se jedná o vrstvu související s devastujícím požárem města při okupaci švédskými vojsky v roce 1643.

Jarmila Švédová

50. Ondřejov u Prahy, okr. Praha-východ

1. Náměstí 9. května, stpč. 147/1, ppč. 2832/1, 2897; S-JTSK (plocha): 719839/1066639, 719840/1066696, 719846/1066694, 719849/1066701, 719819/1066711.
2. Odvlhčení budovy ZŠ (čp. 68).
3. Vrcholně středověké a novověké zahloubené objekty v prostoru náměstí.

Terénní zásahy uvnitř klasicistní budovy školy i v její novodobé západní přístavbě (obě části čp. 68 na parc. č. st. 147/1) se z archeologického hlediska ukázaly jako nepodstatné. Závažnější byl liniový výkop o celkové délce 48 m podél vnějších stran obvodových zdí. Zatímco ve školním dvoře (parc. č. 2897) se objevovaly jen četné recentní zásahy do dvou hlinitých vrstev nad povrchem podloží sníženého zřejmě v 19. století, narušila rýha na parc. č. 2832/1 při J straně školy celkem 7 zahloubených objektů. Objekty 1 (jáma obsahující strusku) a 2 (jáma) lze na základě zlomků keramických nádob zařadit do novověku (16.–18. stol.); objekt 3 se svislými stěnami je zřejmě výkopem až z 1. poloviny 20. století. Skupina objektů 4 (oválná jáma s vypálenými stěnami a popelem na dně), 4A, 5 (jámy) náleží podle keramiky staršímu vrcholnému středověku (13. stol.). Objekt 5 byl narušen stratigraficky mladším, patrně rovněž středověkým objektem 6, který lze i přes malý rozsah výzkumu považovat za palisádový žlab s průběhem JZ–SV. S výjimkou objektu 3 byly všechny zmíněné objekty už v minulosti zasaženy výkopy pro stavbu nejstarší části školy v r. 1839 (zákl. spára v hl. jen 70–90 cm pod chodníkem) a pro první (západní) přístavbu ve 20. století.

Jiří Bernat

51. Oskořínek, okr. Nymburk

1. P. č. 304/48; S-JTSK (linie): 693744/1032105, 693736/1032077.
2. Kabel NN pro lokalitu RD.
3. Jáma, jáma zásobní; rs.4–rs.4/vs, (vs.2).

Zemní práce pro nový kabel nízkého napětí pro novou lokalitu rodinných domů. Linie narušila celkem 6 zahloubených objektů. Jedná se o rozměrnou sídlištní jámu obj. 1, která obsahovala převážnou část movitého materiálu; dále jámy blíže neurčené a také zásobní jámu obj. 5. Keramický materiál z objektů je mladohradištní, patrně s přesahem do vrcholného středověku, pouze ze dna zásobnice byl vyzvednut velký zlomek okraje minimálně z období pozdního středověku (intruze?).

Luděk Kos

52. Ovčáry, okr. Kolín

1. Průmyslová zóna Kolín–Ovčáry, k. ú. Ovčáry, parc. č. 1067/61, 1067/62 a další; S-JTSK (plocha mezi body): 685933/1053490, 686125/1053486, 686098/1053291, 685929/1053296.
2. Plošná skrývka, rýhy kanalizace a odvodnění, úpravy svahů (stavba výrobního, skladového a administrativního objektu).
3. Zahloubený pravěký objekt.

Skrývka tmavého nadloží v areálu o rozsahu cca 3,5 ha na Z a SZ svahu a záp. okraji temene mírného návrší JZ od Ovcár. Jižní a JV část areálu v zářezu do terénu, plocha v SV části v náspu. Pod ornici (hl. 0–30 cm) tmavě hnědé jílovitohlinité podorniči na bázi se šterkovou vrstvou, pod ní (hl. 40–50 cm) šedá jílovitá zemina až zahliněný slínovec, od hl. 50 cm slínovcové podloží. Na temeni návrší podložní slínovec pod ornici (naoráván), v J polovině areálu poškození terénu po náletech z období 1944–45. Na V okraji temene návrší zjištěn v podorniči shluk (cca 3 × 2 m) zlomků keramiky a zvířecích kostí nezasahující do podloží. Na stř. části S svahu, v SV čtvrtině areálu, v podorniči (v mělké terénní depresi, 20–30 cm) nad šterkovou vrstvou v rozsahu cca 25 × 40 m sporadicky se vyskytující malé keramické střepy. Na úpatí svahu v SV čtvrtině areálu zachycen ojedinělý zahluubený pravěký objekt (Ø 170 cm, hl. 53 cm). Přes plochu vedeny drenážní rýhy; při záp. hranici areálu narušení terénu závážkou pův. polní cesty; při úpravě V svahu areálu zjištěn novodobý příkop podél zaniklé cesty (ve směru parc. č. 1067/59).

Dražěn Šťastný

53. Pečky, okr. Kolín

1. Ulice K. H. Borovského; ppč. 561/28; S-JTSK (mezi body): 699450/1048320, 699432/1048267; 699438/1048284; 699419/1048295.
2. Obnova NN, kNN.

3. Sídliště, střední až pozdní doba laténská. Během dohledu rýhy kNN byly při dně výkopu na souřadnicích YX (S-JTSK) 699447/1048311 zjištěny celkem 2 objekty (menší kulevová jamka a větší objekt neurčitelné funkce) spadající na základě nálezů fragmentů keramiky do období mladší doby železné. Objekty byly zahluubené do písčitého podloží, zřetelné byly pod vrstvou novověkých navážek a písčito-hlinitého nadloží až v hloubce 60–80 cm. V profilu byly zachyceny pouze jejich svrchní partie, ve dně liniového výkopu pak byly začistěny fragmenty jejich půdorysu. Ty nebyly dokopávány, neboť stavební činnost je dále neohrožovala. Byly kresebně a fotograficky dokumentovány a dle možností vzorkovány.

Zdeněk Beneš

54. Plaňany, okr. Kolín

1. Poloha U silnice, ulice K Vrbičkám; ppč. 561/28; S-JTSK (mezi body): 699522/1052941, 699514/1052945, 699569/1053051, 699542/1053066, 699565/1053081, 699589/1053069.
2. Výstavba komunikace.
3. Sídliště – mladší až pozdní doba římská a raný středověk, ojedinělý nález zlomku broušené industrie mladší až pozdní doby kamenné; *obr. 11*. Akce byla oznámena až po výstavbě liniové stavby kanalizace a vodovodu v ose budoucí komunikace, jež – jak se později ukázalo – narušila hned několik sídlištních objektů a zvláště výstavbou uzlových skruží některé silně porušila. Po dohodě s investorem a dodavatelem stavby byla pak následná skrývka komunikace prováděna pod dohledem archeologa, načež následoval standardní ZAV. Přestože z katastru Plaňan je známo množství ná-

lezů a zjištěných pozitivních lokalit (a to již od nejranějších dob české archeologie), na východním okraji obce žádné nálezy hlášené dosud nebyly, a to ani během výstavby nových RD a k nim příslušných komunikací a inženýrských sítí. Je však nutné podotknout, že zvláště stavby nových RD zde nebyly nikdy archeologům oznamovány.

Během výzkumu bylo zachyceno a zkoumáno celkem 72 archeologických objektů, které lze předběžně interpretovat jako pozůstatky sídlišť ze dvou fází: první je datována do 3.–4. století n. l. (mladší až pozdní doba římská) a druhá zhruba do 9.–10. století. Zjištěny byly především běžné sídlištní jámy (hl. zásobní jámy a kulevové jamky), tzv. šachovnicovou metodou byl zkoumán velký a hluboký hliník (patrně zřízený na těžbu spraše). Při prospekci orné plochy sousedící s plochou ZAV bylo prokázáno pokračování lokality i východním směrem, což je důležité zjištění pro budoucí stavební akce plánované v dalších letech (nové komunikace pro další větve RD). Rovněž byly podniknuty kroky k podchycení staveb budoucích RD po obou stranách nové ulice K Vrbičkám, jejichž pozemky bezpochyby obsahují pokračování obou sídlištních fází nově objevené lokality. Díky použití detektorů kovů byl zajištěn malý soubor kovových nálezů (hrot oštěpu a drobné zlomky bronzu). Z drobných nálezů představují vizuálně zajímavé kusy tři kostěné jehlice.

Zdeněk Beneš

Obr. 11. Plaňany, okr. Kolín. Plocha během výzkumu se zřetelným narušením již hotovými inž. sítěmi (foto E. Urbánek)

55. Plazy, okr. Mladá Boleslav

1. Tvrziště Volenovice (těž Valy), ppč. 409/1, 356/3, 305/28; S-JTSK (okolí bodu) 698863/1011148.
2. Povrchový průzkum před plánovanou výstavbou obchvatu silnice I/16 v úseku Kosmonosy–Martinovice, povrchové sběry a sběry pomocí detektoru kovů.
3. Středověk, novověk. Nedaleko tvrziště byla pomocí detektoru kovu objevena zlatá mince, dukát Maximiliána II. (1564–1576), ražený v roce 1571 v mincovně v Kremnici.

Jarmila Švédová

56. Podluhy, okr. Beroun

1. Střed obce, parc. č. 71/2, S-JTSK (okolo bodu): 783217/1067960.

2. Stavba rodinného domu.

3. Jeden objekt z 12. až 13. století.

Staveniště budoucího rodinného domu leží na mírném jihovýchodním svahu nad Podlužským potokem. Na skryté ploše budoucího rodinného domu byl prozkoumán jeden drobný objekt s keramikou z 12. až 13. století.

Daniel Stolz

57. Podolanka, okr. Praha-východ

1. JV část obce, ul. Pražská, ppč. 246; S-JTSK: 728902/1036990, 728914/1036987.

2. Rekonstrukce mostu, II. etapa.

3. Časný novověk/novověk, 16.–19. stol.; *obr. 12*. Počátkem roku byla zahájena druhá etapa výměny staré mostní konstrukce na silnici č. 610 spojující obec Podolanka s Prahou a Starou Boleslaví. Nově budovaná mostovka je umístěna v prostoru, kde silnici protíná Vinořský potok. Právě v tomto nejnižším místě byl situován také starší kamenný most, jehož druhou polovinu se podařilo odhalit a zdokumentovat. Odkryta byla opět část klebebního oblouku s poprsní zídka. Stejně jako v minulém roce byl i nyní zčásti obnažen dřevěný rošt na dně potoka. Bohužel se opět nepodařilo odebrat vhodné vzorky ze základových dřevěných pilířů nalezených u paty kamenné mostní konstrukce. Použitelná dendrochronologická data pocházejí pouze z dřevěného roštu nalezeného na dně potoka. Konstrukce roštu byla vyrobena ze dřeva stromů pokácených mezi roky 1801/1802–1804/1805.

Lukáš Baloun

Obr. 12. Podolanka. Část staršího kamenného mostu

58. Praha-Košíře

1. Ul. Pod radnicí, ppč. 1200, 1201; S-JTSK (okolí bodu): 745785/1044542.

2. Plošný odkryv, Rezidence Vrchlického.

3. Sídliště; raný středověk – novověk; *obr. 13*.

Na východním okraji obce, nejspíše v jádru starých Košíř, se pod současnou zástavbou podařilo zachytit kulturní souvrství obsahující početné zlomky keramiky

z raného středověku až časného novověku, několik zahloubených objektů sídlištního i výrobního charakteru z raného středověku až novověku a dále několik jímek a rozmanité kamenné konstrukce převážně hospodářských budov z různých období novověku.

K nejstarším a bezesporu nejvýznamnějším nálezům patří pozůstatky dvou hliněných pecí na výrobu keramiky obsahující početné fragmenty keramiky s kalichovitou profilací okraje. Za zmínku stojí rovněž kamenná (chlebová?) pec a kosterní pozůstatky stelné samice tura domácího. Nečekaným nálezem je pak ojedinělý pohřeb novorozence nalézající se mimo posvěcenou půdu.

Petra Zemanová

Obr. 13. Praha-Košíře. Dva pohledy na část zkoumané plochy v průběhu výzkumu

59. Praha-Modřany

1. Ul. K Vystrkovu, ppč. 3326/8, 3327/1, 3327/8; S-JTSK: 745091/1052557, 745126/1052695, 745156/1052712.

2. Plošný odkryv, Neoriviéra – vsakovací jímka, obytný dům, kanalizace.

3. Sídliště, 2 hroby; eneolit, doba bronzová; *obr. 14–18*.

V areálu bývalého cukrovaru v jihozápadní části obce pokračovala další etapa výstavby bytového projektu Neoriviéra, která navazovala na prozkoumanou plochu z etapy předchozí (*Zemanová 2016*). Opět zde byla pro-

zkoumána kulturní vrstva o mocnosti až 0,5 m obsahující keramický materiál převážně z doby bronzové, dále dva žárové hroby z pozdní doby kamenné a několik rozmanitých objektů sídlištního charakteru z doby bronzové. Za zmínku stojí jedna ze zásobních jam obsahující kosterní pozůstatky středně velkého savce a dále jedna ze sídlištních jam, v které se vyskytovaly početné fragmenty mazanice, dyzny a torza silnostěnných keramických zásobnic.

Petra Zemanová

Obr. 14. Praha-Modřany. Pohled na část zkoumané plochy v prostoru obytného domu

Obr. 15. Praha-Modřany. Pohled na část zkoumané plochy v prostoru kanalizace

Obr. 16. Praha-Modřany. Pozůstatky žárového hrobu

Obr. 17. Praha-Modřany. Zásobní jáma se zvířecím skeletem

Obr. 18. Praha-Modřany. Jedna ze sídlištních jam s fragmenty zásobnic

60. Praha-Modřany

1. Ul. Nesvadbova, ppč. 2967/37 a 2967/38; S-JTSK (okolí bodu): 744824/1052068.
2. Plošný odkryv, bytový dům.
3. Kulturní vrstva; pravěk, novověk.

Přibližně v centru obce byla v jihovýchodním prostoru stavební jámy registrována kulturní vrstva o mocnosti 0,5 m obsahující několik pravěkých a novověkých zlomků keramiky.

Petra Zemanová

61. Praha-Pitkovice

1. Ul. Žampiónová, ppč. 31/1, 32/1, 3, 4; S-JTSK (okolí bodu): 732383/1052180.
2. Plošný odkryv, bytový dům pro seniory.
3. Sídliště; novověk.

Přibližně v centru obce se v severní stěně stavební jámy vedle novodobých navážek podařilo zachytit torzo kamenné zdi nejspíše novověkého původu, kulturní souvrství a jeden objekt sídlištního charakteru obsahující zlomky novověké keramiky a fragmenty kachle.

Petra Zemanová

62. Praha-Radotín

1. Ul. Ke Zděři, Stadiónová, Týřovická, ppč. 1118/1, 2576, 1108/1, 1110/1, 2, 2561, 2559; S-JTSK (linie): 749359/1054312, 749355/1054306, 749338/1054302, 749336/1054311, 749342/1054315, 749341/1054318, 749252/1054251, 749189/1054328, 749175/1054317; 749154/1054302, 749164/1054309, 749165/1054316, 749128/1054365.

2. Liniový výkop, inženýrské sítě.

3. Sídliště; zemědělský pravěk.

V jižní části obce byla v jednotlivých výkopech pro inženýrské sítě zdokumentována kulturní vrstva obsahující fragmenty mazanice, úlomky zvířecích kostí a zlomky keramiky, které je možno datovat do doby bronzové, a dále čtyři menší mělce zahloubené objekty sídlištního charakteru, které je možné vzhledem k absenci nálezů časově zařadit jen rámcově do období zemědělského pravěku.

Petra Zemanová

63. Přemyšlení, okr. Praha-východ

1. Ulice Na Brnky, ppč. 102/43; S-JTSK:

741223/1034269; 741033/1034282;

741051/1034284; 741051/1034327;

741086/1034332; 741012/1034332.

2. Výstavba komunikace vč. inženýrských sítí.

3. Neolit, mladší eneolit, starší d. železná; obr. 19.

Výstavba obslužné komunikace pro novou lokalitu rodinných domů přímo navazovala na záchranný archeologický výzkum ÚAPPSC, dokončený v druhé polovině roku 2015. V rámci rekonstrukce části současné ulice Na Brnky byla položena také nová dešťová kanalizace a postavena retenční nádrž, která svým objemem zasahovala přibližně 20 m do prostoru nově vznikající komunikace. Zemní práce v rámci této stavební aktivity narušily řadu sídlištních objektů datovaných od neolitu až po mladší dobu železnou. Skrývka ornice provedená v první polovině roku 2016 navázala na prostor výše zmíněné retenční nádrže a pokračovala přibližně 200 m východním směrem, kde se dále větvila. V první fázi terénního výzkumu byly odkryty pouze nejvýše uložené pravěké situace datované do starší doby železné. Šlo především o zahloubené polozemnice a hluboké nepravidelné jámy určené nejspíše k těžbě jílovitého materiálu. Po ukončení dokumentace v rámci této úrovně následovala druhá skrývka, která se zaměřila na zbytky nadloží v okolí větších objektů. Tímto způsobem byly odkryty starší situace náležející kultuře s lineární a vypíchanou keramikou. Kromě objektů neolického stáří se podařilo odkryt také tři hrobové jámy kultury se zvoncovitými poháry.

Lukáš Baloun

64. Přílepy, okr. Rakovník

1. Přílepy; lokalizace v textu.

2. Tlaková a splašková kanalizace

3. Novověk.

Přestože kanalizace byla projektována jako tlaková kanalizace, díky ručním výkopům (či menší mechanizaci)

Obr. 19. Přemyšlení, okr. Praha-východ. Hroby kultury zvoncovitých pohárů

pro startovací jámy a podvrty či protlaky a výkopům pro přípojky byly na třech místech nalezeny archeologické situace. Na souřadnicích S-JTSK 798111/1031005 byly zachyceny na profilu jámy pro podvrt zbytky vrstvy mocné 5–10 cm se zlomky keramiky konce 15. až 16. století. Situace byla poničena předchozími vkopy pro inženýrské sítě. Okolo bodu S-JTSK 798100/1031168 byly v jámě 2 × 0,7 m zachyceny vrstvy s nálezy zlomků keramiky datované do novověku. Poslední nález byl učiněn, bohužel bez bližšího zjištění lokace, sběrem zlomků kachlů a keramiky z deponie hlíny, která dle dělníků

byla na místo přivezena z bezprostředního okolí (deponie se nalézala na místě se souřadnicemi 797947/1031272).

Dana Stolzová

65. Ptice, okr. Praha-západ

1. Ve středu obce; S-JTSK (okolo bodu): 761460/1044427.
2. Kabely NN.
3. Jeden sídlištní objekt ze zemědělského pravěku.

Naleziště se rozkládá na mírném východním svahu ve středu obce. Ve výkopech pro kabely byl identifikován a dokumentován jeden objekt s ojedinělou pravěkou keramikou.

Daniel Stolz

66. Ptice, okr. Praha-západ

1. Severně od obce, na ppč. 336/27; S-JTSK (bod): 761157/ 1044331
2. Stavba rodinného domu.
3. Sídlištní objekt, eneolit.

V základových pasech rodinného domu byla na profilech zjištěna a zdokumentována rozsáhlá sídlištní jáma z období eneolitu. Při vzorkování nalezeno 10 menších zlomků keramiky.

Lucia Mattiello

67. Radonice u Prahy, okr. Praha-východ

1. Z okraj k. ú. Radonice u Prahy poblíž obce Vínové, ppč. 206/2; S-JTSK: 729880/1038387.
2. Výstavba garáží pro zemědělskou techniku.
3. Mladší pravěk; orientační zjištění.

V rámci výstavby haly pro parkování zemědělské techniky byly v prostoru základových patek identifikovány dvě špatně čitelné situace. Jednalo se pravděpodobně o dva zahlužené objekty pravěkého stáří. Bohužel z výplně se nepodařilo získat jediný zlomek keramiky. Několik drobných střípků pravěkého stáří se však našlo na hraně výkopu, v těsné blízkosti narušených objektů.

Lukáš Baloun

68. Rudná, okr. Praha-západ

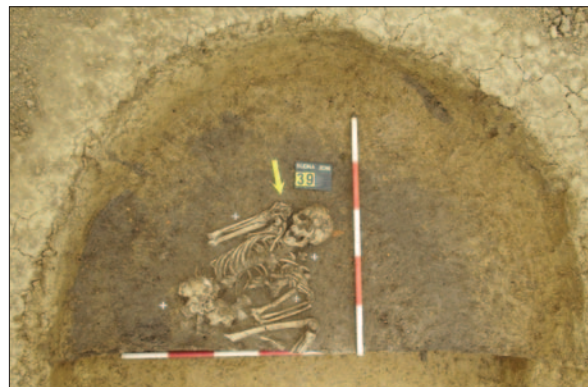
1. K. ú. Hořelice, ppč. 556 a 165/18; S-JTSK (plocha): 758911/1047883, 758803/1047995, 758833/1048028, 758941/1047906.
2. Dostavba velkoskladu Westgate park Rudná, plošná skrývka.
3. Sídliště z pozdní doby bronzové (knovízská kultura); *obr. 20*.

Záchranný výzkum při dostavbě velkoskladu v Rudné vrátil archeology o dvacet let zpět, do doby kdy společnost stavící první halu na pozemku pro nejmenovaný zahraniční řetězec odtěžila několik hektarů terénu s archeologickými situacemi (převážně z pozdní doby bronzové) do hloubky 5 a více metrů. V zimních měsících roku 1996 byly na deponii odváženy celé zásobnice odtěžené v bloku zmrzlé zeminy. Zdálo se tedy, že při dostavbě druhé a třetí haly není již co zkoumat.

Hala v jihovýchodní části pozemku p. č. 556 byla postavena na terénech nasypávaných a hutněných při původní stavbě. Plocha druhé haly v severní části uvedeného pozemku byla z devadesáti procent také odtěžena. Jak se ukázalo při skrývce nejsevernějšího rohu pozemku a sousední parcely č. 165/18, zůstaly zde okrajové části sídliště dochovány. Prozkoumáno bylo 68 zahlužených objektů, převážně pozůstatků kúlových konstrukcí (28) a kumulace zásobnic (19) či jejich mělká torza (dna neurčitých objektů, 18). Patrně byly zachyceny zbytky dvou zahlužených zemnic a jeden blíže neurčitelný žlábek. V jedné zásobnici byla zjištěna lidská kostra v pohozené poloze s párem bronzových spirálek u lebky (obj. 39).

Mezi movitými nálezy převládá keramika, včetně celých nádob, ze dvou objektů pochází větší množství strusky. V bezprostřední blízkosti severně od dochovaných archeologických situací se nachází vodoteč. Prozkoumána byla tedy okrajová část sídliště datovaného do mladší až pozdní doby bronzové. Vzhledem k bohatství nálezových situací si jen stěží můžeme představit, kolik informací a předmětů před dvaceti lety zmizelo kvůli bezohlednosti několika lidí.

Irena Benková

Obr. 20. Rudná, okr. Praha-západ. Kostra v objektu 39. Shora: celkový pohled, detail lebky se záušnicemi, bronzové záušnice

69. Řepov, okr. Mladá Boleslav

1. Areál průmyslové zóny Plazy, ppč. 902/1–4, 903, 904/33, 49, 50 a další; S-JTSK (plocha): 700721/1012120, 700778/1012288, 700974/1012229, 700909/1012063.
2. Velká plošná skrývka ornice pro rozšíření skladovacích prostor.
3. Neolit, kultura s vypíchanou keramikou.

Při sondáži, která proběhla před samotnou plošnou skrývkou ornice, byly zjištěny dvě koncentrace objektů. Po doskrytí celé plochy určené k zástavbě se množství archeologických situací dále nezvýšilo. Vzhledem k nepříznivým klimatickým podmínkám nebylo možné provést záchranný archeologický průzkum. Keramický materiál získaný při skrývce datuje zjištěné archeologické situace do období kultury s vypíchanou keramikou.

Jarmila Švédová

70. Sadská, okr. Nymburk

1. Areál závodu Parker Hannifin Czech Republic, s. r. o., p. č. 1986/16; S-JTSK (bod): 702706/1043270.
2. Přeložka kabelu VN.
3. Jáma, sběr z haldy; pravěk.

I přes vedení kabelu vysokého napětí stávající trasou byl ve stěně výkopu jižně od budovy zjištěn zahloubený objekt pravěkého stáří (blíže neurčený).

Luděk Kos

71. Sadská, okr. Nymburk

1. Ul. Karolíny Světlé, p. č. 747/2; S-JTSK (bod): 701977/1043059.
2. Výkop pro ohradní zeď pozemku.
3. Destrukční vrstvy, sběr z haldy; vrcholný středověk 1.

Výkop pro založení zdi do hloubky cca -80 cm. Ve východní části parcely byla pod vrstvami navážek zjištěna destrukční vrstva převážně opuková; patrně relikty stavby, nacházející se v blíže neurčeném půdorysu poblíž. Pod touto vrstvou zaznamenány keramické zlomky vrcholně středověké (konkrétně starší vrcholný středověk).

Luděk Kos

72. Sázava, okr. Benešov

1. Ulice U Garáží, ppč. 104/44, 104/45; S-JTSK (plocha): 711509/1070991, 711498/1070987, 711497/1070994.
  2. Novostavba dvougaráže.
  3. Nedatovaná vrstva s organickým obsahem.
- Výkopy zasáhly v prostoru panelového sídliště severně od železniční stanice do terénu údolního meandru Sázavy, a to na levé straně jejího toku. Na severním konci jednoho z bloků garáží se základové rýhy zahlubovaly nejprve do recentního souvrství s tenkou škvárovitou vrstvou na bázi (hl. 40 cm na J a 50 cm na S straně). Pod ní se nacházela v celé ploše stavby tm. hnědošedá jílovitá ulehlá hlína s oj. zlomky stavební keramiky (zbytek ornice?). V místech, kde by bylo možné

předpokládat v poměrně malé hloubce povrch písčitých říčních akumulací, představovala nejnižší zachycenou vrstvu, zasahující až pod úroveň dna výkopů (hl. 80–100 cm), šedá jílovitopísčítá ulehlá hlína s ojedinělými uhlíky v povrchové části, promíšená drobnými hrudkami písku. Vzorování vrstvy, která se vyznačovala charakteristickým zápachem organické složky, nepřineslo žádné datovatelné archeologické nálezy.

Jiří Bernat

73. Senec, okr. Rakovník

1. Obec Senec; S-JTSK (okolo bodu): 793844/1038075.
  2. Splašková kanalizace II. etapa.
  3. Jáma se zbytky dřevěné konstrukce, nedatováno.
- Na náměstí byla ve výkopu zachycena jáma se zbytky dřevěné konstrukce, vyplněná bahnitou šedočernou výplní s organickými zbytky, která byla překryta cca 15–20 cm mocnou vrstvou světlého jílu. Rozsah a velikost objektu nemohla být stanovena, neboť stěny výkopu se díky vlhkosti a vztlínající vodě hroutily a hrozilo nebezpečí závalu. Profily stěn tak byly zakryty pažením. Podle umístění objektu a okolní situace bylo patrně jeho primárním účelem zachytávání vztlínající vody (cisterna, studna na vodu). Po znečištění vodního zdroje pak mohla sloužit i jako jímka na odpad. Nepřítomnost nálezů může ukazovat na rychlé zasypání objektu po ukončení funkce, což by dosvědčovala i horní vrstva jílu. Datace objektu nebyla, kvůli absenci nálezů, zatím stanovena, více ukáže plánovaný dendrochronologický rozbor zachovaných dřev.

Dana Stolzová

74. Statenice, okr. Praha-západ

1. Ulice Pod Hájem, na ppč. 348/2; S-JTSK (linie): 749282/1036092, 749315/1036102, 749349/1036101.
2. Stavba kanalizace.
3. Vrstva, sídlištní objekty; středověk, raný novověk.

Při hloubení rýhy pro kanalizaci v ulici Pod Hájem byly na profílech zjištěny a zdokumentovány středověké až raně novověké vrstvy a sídlištní objekty včetně ohniště z období středověku.

Lucia Mattiello

75. Stříbrná Skalice, okr. Praha-východ

1. Ulice Na Čapík.
  2. Vrtaná studna a přípojka vody k domu čp. 248.
  3. Drobná novověká stavba z novověku nebo industriálního období, vně historického jádra obce.
- Výkopové práce zasáhly jedno z bývalých polí terasovité plučiny na SV svahu hřebene Čapíku, nad údolím Jevanského potoka. V zahradě na západní straně domu se v severní stěně výkopu kolem ústí vrtu a v přilehlém úseku rýhy pro vodovodní přípojku podařilo zachytit celý profil mělce zahloubeného objektu 1/2016 (d. 250 cm, max. hl. 50 cm od povrchu terénu) se zcela rovným dnem a podlahovou úpravou z červenofialové jílovité hlíny. Vzhledem k absenci movitých nálezů nelze sice zjištěnou drobnou stavbu spolehlivě datovat, ale obdobnou podlahovou úpravu mívaly na lokalitě novověké, většinou

hospodářské objekty a zejména stodoly pro ruční výmlat, a to až do poloviny 20. století. Recentní původ zaniklé stavby je možné vyloučit, protože se v povrchu terénu výrazně neprojevovala a překrývala ji stejnoměrně silná vrstva ornice. V úvahu přichází nejspíše zemědělské využití zachyceného objektu, ale možná je i jeho souvislost s blízkým lomem a někdejší vápenicí (písemné doklady těžby a zpracování vápence na Čapíku pocházejí z 18.–19. století).

Jiří Bernat

76. Stříbrná Skalice, okr. Praha-východ

1. Pražská ul., stpč. 169; S-JTSK (linie): 715552/1067873, 715550/1067871, 715543/1067872.

2. Kanalizační přípojka k rodinnému domu čp. 155.

3. Situace mladšího novověku – industriálního období v historické zástavbě městečka.

Před západní štítovou stěnou přízemního domu, asi 15–85 cm od SZ nároží k J a do vzd. 80–110 cm od Z stěny (S-JTSK / okolí bodu/: 715551/1067872) porušila rýha pod 30 cm silným nadložním souvrstvím zahloubený objekt (2/2016). Ten se v profilu ukázal v Z stěně rýhy jako menší jáma s rovným dnem a strmě stoupajícími stěnami (d. 90 cm, hl. 70 cm). Objekt, obsahující při povrchu větší střep běžné hrčiny 2. pol. 19. – poč. 20. stol., měl podle řezu nejméně dvě fáze a slabý zbytek vápenné vrstvy nade dnem svědčil jasně o jeho funkci. Menší jámy tohoto typu na uskladnění vápna pro běžnou potřebu byly už archeologicky doloženy u řady domů v historickém jádru městečka.

Jiří Bernat

77. Stříbrná Skalice, okr. Praha-východ

1. Na Hradcích, ppč. 544/13; S-JTSK (plocha): 714504/1069526, 714504/1069514, 714487/1069498, 714463/1069501, 714467/1069534, 714483/1069531.

2. Novostavba rodinného domu.

3. Kulturně neurčené objekty v areálu plužiny a v předpolí eneolitického výšinného sídliště.

V základové rýze pro severní obvodovou zeď rodinného domu byla zjištěna malá, ale výrazná prohlubeň (obj. 3/2016) ve skalním podloží. Z hlinitopísčité výplně objektu se nepodařilo získat žádné nálezy. Nedatována zůstala i mělká jáma (obj. 4/2016) obsahující pod západní stěnou popelovitou hlínu a uhlíky, narušená severním okrajem skrývky mezi SZ nárožím domu a oplocením sousedního pozemku.

Jiří Bernat

78. Trubín, okr. Beroun

1. Jihozápadní okraj obce, ppč. 226/18; S-JTSK (okolo bodu): 775007/1054913.

2. Stavba garáže.

3. Tři sídlištní objekty kultury s lineární keramikou a ze zemědělského pravěku.

Místo stavby se rozkládá na mírném jihovýchodním svahu nad Počapelským potokem. Při individuální výstavbě rodinných domků od počátku tohoto století zde byly prozkoumány četné sídlištní objekty z neolitu, čas-

ného eneolitu, doby halštatské a římské a raného středověku. Na řezech základových pasů garáže byly dokumentovány a ověřovány tři objekty, když pouze jediný obsahoval zlomek nádoby kultury s lineární keramikou.

Daniel Stolz

79. Třebohostice u Škvorce, okr. Praha-východ

1. JZ okraj obce, ppč. 918; S-JTSK (mezi body): 722456/1051594, 722459/1051594.

2. Výkop pro kNN, TS pro p. č. 7/2.

3. Sídlíště, nedatovatelné; objekty; bez nálezů.

Během kontroly rýhy kNN byly v rýze vedoucí přes polní cestu zjištěny tři sídlištní objekty neznámého stáří zahloubené do sprašového podloží, a to ve vzdálenosti 28–30 m od asfaltové silnice na okraji zástavby. Profily objektů v jižní straně výkopu byly fotograficky i kresebně dokumentovány. Objekty jsou zřetelné až v hloubce 40–50 cm pod hlinitým nadložím, přičemž objekty 1 a 3 jsou spíše mělké a drobné, zatímco objekt 2 kotlovitého profilu zasahuje dnem až pode dno výkopu v hloubce 110 cm.

Zdeněk Beneš

80. Tuchoraz, okr. Kolín

1. Východní okraj obce v poloze Na Pařezu, ppč. 169/111–169/168; S-JTSK (plocha): 712428/1051219, 712318/1051297, 712538/1051612, 712661/1051554.

2. Výstavba nové čtvrti rodinných domů.

3. Sídlištní objekty; neolit (kultura s vypíchanou keramikou).

Záchranný archeologický výzkum a dohled proběhl na celkové ploše cca 5,3 ha. Akce probíhala během výstavby liniové stavby kanalizace v ose budoucí komunikace. Přestože z Tuchoraze je známo množství nálezů a zjištěných pozitivních lokalit (především v prostoru zemědělského družstva), nynější výzkum umožnil zjistit přibližný rozsah pravěkého (neolitického) sídelního areálu na východním až severovýchodním okraji dnešní obce. Bylo zachyceno a zkoumáno celkem 7 archeologických objektů, které lze interpretovat jako pozůstatky sídliště mladšího stupně neolitické kultury s vypíchanou keramikou (STK IVb). Zjištěny byly především běžné sídlištní jámy, objekty byly, pokud to umožňovala situace, prokopány celé po segmentech.

Josef Dufek

81. Týnec nad Labem, okr. Kolín

1. Poloha Pod hradem, ppč. 2116/2, 2116/6 a 2116/10; S-JTSK (mezi body): 676327/1056632, 676227/1056644, 676188/1056670, 676142/1056681, 676116/1056718, 676254/1056711, 676351/1056696.

2. Revitalizace mrtvého ramene Labe.

3. Nálezy získané z přeoraného nadloží, které bylo z deponií navraceno na plochu loňského ZAV; podvodní průzkum koryta Labe; prospekce s detektory na hradišti Kolo; neolit, doba bronzová, mladší doba železná, raný středověk,

Obr. 21. Týnec nad Labem, okr. Kolín. Kvinár typu Nauheim nalezený během detektorové prospekce.

Foto J. Militký

vrcholný středověk, novověk; keramika, štípaná industrie, bronzové šperky a militária, železné nástroje, mince; obr. 21.

Během jara 2016 byla dokončena dlouhodobě probíhající prospekční akce navazující na ZAV z roku 2014. Po dohodě s majitelem pozemku byla plocha opět zorána zemědělskou technikou a následně prospektována detektory kovů. Na rozdíl od loňského roku však již naše úsilí nepřineslo tolik nálezů – evidováno bylo pouze 55 artefaktů, převážně novověkého stáří. Počet keltských mincí byl však navýšen o 4 kusy, z nichž vizuálně vyniká především kvinár typu Nauheim dokládající vztah i k této oblasti keltského světa. Celkem z Týnce pochází 66 keltských mincí, což představuje patrně největší soubor mincí získaný řádným archeologickým výzkumem v Čechách. Další nálezy již představovaly drobnosti, zmínit však můžeme jednu sponu ze starší doby římské, představující na ploše ojedinělý nález z tohoto období.

Ve dnech 27.–30. 10. 2016 byl zorganizován podvodní průzkum koryta Labe zhruba od kóty 934,5 km (od Hamburku) až po tenisové kurty, tj. v délce cca 230 m. Na tuto akci byli pozváni techničtí potápěči s vodotěsnými detektory kovů ze sdružení Spolek pro podvodní archeologii ČR, vedení Mgr. Barborou Machovou (Ústav archeologie a muzeologie Masarykovy univerzity v Brně). Hlavním cílem bylo ověření poškození koryta jeho úpravami ve 20. století a zjištění možnosti dochování archeologických památek. Tuto snahu doslova kalila především slabá viditelnost, která dosahovala 10–30 cm, což je pro Labe typické (kaly, geologické podloží). Výsledky byly bohužel negativní – v úseku před tenisovými kurty se na dně nachází vrstva jemného blátivého kalu mocnosti až 1 m, pod ním pak hrubší šterky. Jakékoli těžší předměty tak zapadají mezi tyto dvě vrstvy. Jediné nálezy představovaly rozměrné předměty z 20. století. Dále byl zkoumán úsek položený někud východněji, v místech, kde se zdvihá vrchol hradiště a skála na jeho jižní straně je odsekána, aby byl umožněn průchod po stezce na severním břehu Labe. Podle pozorování pod vodou

se tento skalní hřbet nachází i pod hladinou, kde je sice upraven, ale vystupuje ve dně. Rovněž mocnost bahntých kalů je zde menší. Při jižním břehu, cca u kóty 934,5 km se na dně nachází vrak (nebo jeho část) lodi recentního stáří. Nebyly zjištěny žádné nálezy ze starší doby. Průzkum dna ukázal, že celé koryto bylo v této části dokonale regulováno, stěny koryta byly vyloženy kamenem. Proveden byl také průzkum některých tůní v zaniklém rameni Labe na severní straně hradiště. Tůně jsou zde mělké, nebylo tedy nutno se potápět – potápěči byly vybaveni pouze vodotěsnými obleky a detektory prozkoumávaly dno tůní. Ani zde se nepodařilo objevit nic zajímavého.

Zdeněk Beneš

82. Velim, okr. Kolín

1. Východní okraj obce Velim, místní část Dolní Nouzov, ppč. 283/16, 283/17, 266/10, 266/11, 266/12.

2. Výstavba objezdové komunikace a parkoviště pro areál spol. BallAerocan CZ, s. r. o.

3. Sídlištní areál kultury s lineární keramikou.

V souvislosti s rozšiřováním zastavěného území areálu BallAerocan, s. r. o., byla na ploše budoucí objezdné komunikace a parkoviště prozkoumána další část neolitického sídelního areálu. Výzkum probíhal ve dvou etapách: v první z nich proběhla hrubá skrývka na podloží pomocí UDS na ploše 1,839 ha, čemuž od ledna 2016 následoval archeologický výzkum ukončený 29. 4. 2016. Celkem bylo dokumentováno 1883 archeologických objektů, které lze na základě získaného materiálu přiřadit klasické fázi kultury s lineární keramikou. Ve velkém množství kúlůvých a sloupových jam bylo rozpoznáno minimálně 10 dlouhých domů, čímž se celkový počet půdorysů dlouhých domů na lokalitě zvyšuje na 26. Kromě standardních objektů byla zjištěna i neolitická studna využívající konstrukci vykotlaného kmene stromu. Ve výplni, která v současnosti prochází četnými analýzami, byly zjištěny i fragmenty dřevěných stavebních prvků a neolitického provázku. Jednu z desek se podařilo dendrochronologicky datovat do r. 5196/7 př. Kr.

Sídliště bylo v letech 2001–2011 zkoumáno M. Vávrou a D. Šťastným v celkem pěti etapách (Vávra – Šťastný 2016). Výzkumná etapa 2016 je předběžně publikována (Chlup 2017).

Tomáš Chlup

83. Vitice, okr. Kolín

1. Poloha K Synči, ppč. 326/3; S-JTSK (okolo bodu): 709007/1054183.

2. Stavební úpravy u novostavby RD.

3. Sídlištní objekt; kultura s lineární keramikou.

Na ohlášení majitele RD p. Dlouhého, že provedl stavební úpravy (znivelování terénu) kolem stavby svého RD, jsme provedli jejich dohled. V loňském roce byla na tomto místě zkoumána část objektu kultury s lineární keramikou, jehož zbytek byl mimo ohroženou plochu. Po dohodě se stavebníkem jsme tedy mohli dokopat a zdokumentovat také zbytek tohoto objektu, z něhož byl vyzvednut reprezentativní materiál.

Daniel Dvořáček – Zdeněk Beneš

84. Vlkančice, okr. Praha-východ

1. Osada Pyskočely, ppč. 932/65; S-JTSK (okolí bodu): 714411/1070115.

2. Stavba garáže.

3. Raně středověký sídlištní objekt.

Poloha se nachází na terase při levém jižním břehu Vlkančického potoka nedaleko jeho ústí do Sázavy. Na jižní straně výkopu pro garáž byl patrný zahluobený objekt hluboký až 125 cm od současného povrchu. Z objektu byl zachycen jižní profil a dno. Výplň dna objektu obsahovala několik zlomků keramiky, včetně dvou zdobených okrajů, které můžeme zařadit do střední doby hradištní (9. – 1. pol. 10. stol.). Nález doplňuje poznatky k již dříve zjištěné raně středověké osadě z 9.–13. století v Pyskočelích, která byla prvně zachycena J. Kudrnáčem (1963, 192) a je postupně doplňována o nová zjištění (naposledy Bernat – Štědra 2004, 614–616).

Daniel Dvořáček

85. Všechlapy u Nymburka, okr. Nymburk

1. Lokalita Sad, p. č. 167/19; S-JTSK (plocha): 697813/1033740, 697833/1033596, 697778/1033594, 697694/1033723.

2. Inženýrské sítě pro II. etapu rodinných domů.

3. Jáma, zásobní jáma, chata, kúlová jáma; pravěk, k. mohylová, mladší/pozdní doba bronzová?, doba halštatská (st. C), doba římská (st. B), raný středověk (1?–) 2 (–3?).

II. etapa výstavby inženýrských sítí pro rodinné domy v lokalitě bývalého Sadu Míru. I. etapa projektu realizovaná v letech 2011–2012 přinesla sama o sobě spíše nečetné nálezy keramických zlomků (mladší/pozdní doba bronzová, raný středověk) z nadloží, naznačila nicméně intenzivní přítomnost movitých nálezů v severní části budoucí zamýšlené plochy pro výstavbu a obecně vykreslila prostor jako rozsáhlejší polykulturní lokalitu, korunovanou nově objeveným, pravděpodobně časně eneolitickým příkopovitým ohrazením severně od železniční trati (Kos 2013).

V 1. polovině roku 2016 bylo tedy konečně přikročeno k rozšíření plochy výstavby v lokalitě Sad severním směrem. Provedená skrývka nadloží v prostoru komunikace dosáhla hloubky cca 50 cm, v místech několika depresí o něco více. Terénní deprese patrně značí přítomnost zamokřených resp. jinak neobyvatelných ploch, zahluobené objekty měly tendenci se jim spíše vyhýbat. Výzkumem bylo zjištěno celkem 138 zahluobených objektů, převážně kúlových jam, dále zásobnic, jam blíže neurčených a polozemnic; kulturní vrstva nebyla zjištěna.

Přestože rozpoznání komponent nemusí být ještě kompletní (a výsledek má tedy spíše předběžný charakter), lze konstatovat, že znalosti o polykulturním nalezišti byly výzkumem zásadně rozšířeny. V materiálu aktuálního výzkumu byly rozpoznány následující komponenty a typy objektů: kultura mohylová (sídlištní jáma); mladší/pozdní doba bronzová (nejistá?, systém kúlových jam); doba halštatská (st. C; sídlištní jáma), doba římská (st. B; polozemnice), raný středověk (rs.1? – rs.2 – rs.3?; polozemnice, sídlištní, zásobní, kúlové jámy)

Raně středověká komponenta je v okolním kontextu relativně výjimečná a заслужuje doplnění. Sídliště se

rozkládá především v nejsevernější části stavby, tj. ve vrcholu oblouku nové komunikace. Bylo zde zachyceno několik žlabů blíže neurčené funkce a neurčených sídlištních jam, zejména ale zásobní jámy hluboké až 200 cm, s četným keramickým materiálem. Komponentu doprovází nález bronzového opaskového kování z 8. stol. Přesah lokality do 9. stol. bude možné potvrdit až po zpracování nálezů. Nejstarším zásahem raně středověkým je pak snad již časně slovanská polozemnice, odkrytá nicméně na jižním okraji stavby (tedy v odstupu od výše zmíněné kumulace objektů za starší doby hradištní).

Luděk Kos

86. Všechlapy u Nymburka, okr. Nymburk

1. Lokalita Sad, p. č. 167/19; S-JTSK (bod, místo nálezů kování): 697785/1033610.

2. Kabel NN pro lokalitu RD.

3. Sběr z haldy; raný středověk 2.

Linie kNN pro novou lokalitu RD. Linie o hloubce 80 cm a šířce 30 cm vedla až na výjimky v ploše komunikace, tedy v ploše zkoumané záchranným archeologickým výzkumem ÚAPPŠČ na jaře roku 2016.

Pod komunikacemi nebylo zjištěno narušení (neprozkoumaných) archeologických situací; ve zmíněném překopu v nejsevernější části lokality rovněž ne; byl nicméně získán zlomkový keramický materiál (keramika) a především další drobné bronzové nákončí opasku, které mohlo být vyrobeno někdy na konci 8. stol.

Luděk Kos

87. Všenory, okr. Praha-západ

1. Ul. Květoslava Mašity, ppč. 345/3, 345/5, 350/4; S-JTSK (okolí bodu): 753661/1059362.

2. Plošný odkryv, bytový dům.

3. Vrstva; středověk–novověk.

Přibližně v jádru obce byly v jižní stěně stavební jámy zachyceny dvě splachové vrstvy, z nichž starší obsahovala zlomky keramiky z mladší doby hradištní. Zlomky středověké a novověké keramiky byly zachyceny rovněž v novodobé navážce vyrovnávající zdejší terén.

Petra Zemanová

88. Vyžlovka, okr. Praha-východ

1. Na Návsi, stpč. 38/2, ppč. 456/1; S-JTSK (linie): 718178/1057983, 718154/1057978, 718155/1057973.

2. Rodinný dům čp. 61 – stavební úpravy.

3. Stopy vrcholně středověké zástavby na východní straně návsi.

Z terénních zásahů byl prohlédnut pouze výkop (d. 30 m) pro novou kanalizační přípojku ve dvoře podél jižní strany domu. Rýha probíhala z návsi (parc. č. 456/1) vjezdem do dvora (parc. č. st. 38/2) a na jeho konci se lomila k severu za krátkou východní stranu domu. Z trasy vybíhala ve dvoře ještě odbočka ke vstupním dveřím. V přední části dvora, vedle světnice a síně existujícího domu, narušila kanalizace pod novověkým a recentním souvrstvím (30–50 cm) situaci vrcholně středověkého domu (objekt 3). Ten měl dvě různé hluboko zapuštěné prostory – hlubší západní (více než 1 m) a o něco mělčí východní (max. 80 cm od povrchu dvora). K nejméně

dvěma výrazným fázím existence stavby ukazovaly téměř souvislé vrstvy střepů keramických nádob na starší podlaže hlubší části a na úrovni nejmladší podlahy, a to v délce asi 8 m nad oběma různě zahloubenými díly středověkého domu. Během jeho života docházelo zejména v mělčí východní prostora k postupnému narůstání podlahové úrovně. V zadní části dvora byly v úrovni dna rýhy zachyceny části dalších dvou větších zahloubených objektů (obj. 1 – pozdní středověk, 2 – novověk).

Jiří Bernat

89. Záluží, okr. Beroun

1. Na poli severně od obce; S-JTSK (okolo bodu): 785522/1053350.
2. Reko VTL RS Hořovice.
3. Tři sídlištní objekty z doby římské.

Naleziště se rozkládá na mírném jihovýchodním svahu na soutoku Stroupinského a Drozdovského potoka. Po skrývce ornice byly zachyceny dva menší a jeden rozsáhlejší objekt. Větší objekt obsahoval strusku a zlomky keramiky z doby římské.

Daniel Stolz

90. Zbuzany, okr. Praha-západ

1. Ppč. 158/1, 158/12; S-JTSK (linie): 753592/1048739, 753620/1048926.
2. Stavba vodovodu.
3. Zemědělský pravěk (d. bronzová?).

Prozkoumány byly dva sídlištní objekty z mladšího pravěku. V severní části rýhy pro vodovod byly zjištěny horniny bohaté na rudu, která zde mohla být těžena v pozdějších obdobích.

Lucia Mattiello

91. Zdice, okr. Beroun

1. Severní okraj obce, par. č. 1724/16; S-JTSK (okolo bodu): 776702/1057176.
2. Stavba rodinného domu.
3. Čtyři sídlištní objekty kultury s lineární keramikou.

Plocha výzkumu se rozkládá v rovinatém terénu. Nejbližší vodní zdroj představuje bezejmenný levobřežní přítok Červeného potoka. Při výstavbě komunikací v roce 2012 bylo odkryto a prozkoumáno přes 40 sídlištních objektů kultury s lineární keramikou a jedna raně středověká zásobnice. Při následujících stavbách rodinných domů byly dokumentovány četné neolitické a raně středověké objekty. V základových pasech rodinného domu byly zachyceny další čtyři sídlištní objekty kultury s lineární keramikou s chudými nálezy.

Daniel Stolz

92. Žebrák, okr. Beroun

1. Střed obce v areálu ZDŠ; S-JTSK (plocha): 783709/1061085, 783693/1061085, 783694/1061066, 783710/1061065.
2. Přístavba pavilonu ZDŠ.
3. Osm objektů kultury s lineární keramikou.

Naleziště leží na pozvolném východním svahu v zákrutu Stroupinského potoka. V bezprostředním nebo vzdálenějším okolí stavby byly v posledních 60 letech prozkoumány velmi početné neolitické situace. V základových pasech nového pavilonu ZDŠ bylo dokumentováno dalších osm objektů kultury s lineární keramikou.

Daniel Stolz

PRAMENY A LITERATURA

- Bernat, J. 2016: Kaliště u Turkovic, okr. Praha-východ. In: M. Lutovský a kol., Terénní výzkumy Ústavu archeologické památkové péče středních Čech v roce 2015, Archeologie ve středních Čechách 20, 905–906.*
- Bernat, J. – Štědra, M. 2004: Starší středověké osídlení u přechodu přes Sázavu mezi Stříbrnou Skalicí a Samechovem, Archeologie ve středních Čechách 8, 605–619.*
- Chlup, T. 2017: Záchraný archeologický výzkum neolitického sídliště ve Velimi (okr. Kolín) v roce 2016. Předběžná zpráva, Archeologie ve středních Čechách 21, 63–72.*
- Kos, L. 2013: Ohrazený areál u Všechlap, okr. Nymburk. Nové ohrazení časného eneolitu? Archeologie ve středních Čechách 17, 377–386.*
- Kudrnáč, J. 1963: Vývoj slovanského osídlení mezi pražským Povltavím, Labem, Sázavou a Výrovkou, Památky archeologické 54, 173–223.*
- Vávra, M. – Šťastný, D. 2011: Býchory, okr. Kolín. In: M. Lutovský a kol., Terénní výzkumy Ústavu archeologické památkové péče středních Čech v letech 2009 a 2010, Archeologie ve středních Čechách 15, 1155.*
- Vávra, M. – Šťastný, D. 2016: Neolitický areál ve Velimi, okr. Kolín, Archeologie ve středních Čechách 20, 995–1000.*
- Zemanová, P. 2016: Praha-Modřany. In: M. Lutovský a kol., Terénní výzkumy Ústavu archeologické památkové péče středních Čech v roce 2015, Archeologie ve středních Čechách 20, 913–914.*

Field research of the Institute of Archaeological heritage of Central Bohemia in the year 2016

This contribution contains the results of field archaeological investigations carried out by the Institute for Archaeological Heritage of Central Bohemia in the year 2016.

There are 92 excavations listed here in a brief form, which took place in the cadastral areas of 72 communities in Central Bohemia and in Prague. All positive findings are published: next to large-scale topsoil stripping on multicultural sites, also small-scale actions can be found here, documenting, for instance, a fragment of a cultural layer or an undated situation.

(English by Jan Machula)

Lukáš Baloun, Zdeněk Beneš, Irena Benková, Jiří Bernat, Josef Dufek, Daniel Dvořáček, Tomáš Chlup, Luděk Kos, Michal Lutovský, Lucia Mattiello, Lubor Smejtek, Daniel Stolz, Dana Stolzová, Dražen Šťastný, Jarmila Švédová, Petra Zemanová

Ústav archeologické památkové péče středních Čech, Nad Olšinami 448/3, 100 00 Praha 10